

DIRVA

Nr. 49

Balandžio-April 27, 1960

Cleveland, Ohio

Beviltiška mokyklų patalpų padėtis Lietuvoje

M. Gedvilas, sovietinis švietimo ministeris Lietuvoje, viešai per spaudą kreipiasi į visuomenę, kviesdamas susirūpinti mokyklų patalpų statybą.

Chruščiovinė mokyklų reforma reikalauja patalpų dar daugiau, negu pirma, nes šalia bendrojo lavinimo reikia pridėti ir gamybinį mokymą bei praktiką. M. Gedvilas sako, kad "mokyklos pertvarkymo tempai galėtų būti žymiai spartesni, jei mokyklų materialinė bazė būtų stipresnė. Tuo tarpu dar labai trūksta mokyklinių patalpų. Dėl nepatenkinamos patalpų padėties, ypač kaimo vietovėse, dėl dviejų pamainų darbo (dabartinis metu antroje pamainoje mokosi 82 tūkstančiai mokinių) silpnai kyla moksleivių pažangumas, nemažėja ant ramiavimas, blogai organizuojamas užklasinis darbas". (Yra mokyklų dirbančių net trimis pamainomis).

82 tūkstančiai yra kiek daugiau, kaip penktadalis visų moksleivių. Vadinasi, kas penktas moksleivis į mokyklą eina popietinėje

pamainoje, mokosi tems, tant ir sutemus, namo grįžta naktį. Dar daug mokyklų neturi elektros šviesos, ir tokios vakarinės pamokos turi vykti prie žibalių lempų šviesos. Elektrą turinčios mokyklos skundžiasi, kad elektros energija arba per vėlai pradėdama duoti, arba pamokų metu išjunginama.

Tačiau nematyti vilties, kad vakarinė pamaina mokyklose galėtų būti panaikinta, jeigu mokyklų statyba vyks tik tokiu greičiu, kaip ligi šiol ir kaip numatoma septynmečio plane.

Tiesa, šįmet mokyklų statybai numatyta išleisti 91 milijonas rublių. Bet, pasirodo, statyba kaštuoja tarp 4 ir 5 tūkstančių rublių viena moksleivio vieta. Taigi, jeigu šįmet ir būtų pastatyta mokyklų už visus 91 milijoną rublių, tai atsirastų naujų vietų tik 20-čiai tūkstančių moksleivių. Pernai turėjo būti pastatyta apie 13 tūkstančių vietų. Ligi 1965 metų numatyta pinigų dar 52-ms tūkstančiams. Todėl pats Gedvilas pabrė-

žia, kad "naujų užplanuotų mokyklinių patalpų neužteks", nes: "didelė dauguma mokyklų buvo įkurtos visai nepritaikytuose pastatuose. Jie vis labiau sensta ir išeina iš rikiuotės. Esant tokioms sąlygoms, sunku bus artimiausiais metais likviduoti mokyklose antrąją pamainą ir plačiu mastu steigti prailgintos dienos mokyklas".

Patalpų trūkumui likviduoti viltį sumažina dar ir ta aplinkybė, kad kai kurių miestų vykdomieji komitetai mokykloms statyti skirtas lėšas sunaudoja visiškai kitiems reikams, pavyzdžiui, kanalizacijai, šaligatvams taisyti ar gatvėms asfaltuoti. Be to, daug kitos įstaigos esančios paėmusios nemaža tinkamų mokyklinių pastatų. M. Gedvilas sako: "Kaip pavyzdį galima nurodyti Vilniuje, Komunarų gatvėje esantį pastatą, kuris anksčiau priklausė mokyklai, o dabar šį pastatą užima Liaudies ūkio taryba. Reikėtų, kad Liaudies ūkio taryba kuo greičiausiai šį pastatą gražintų moksleiviams, arba kaip kompensaciją pastatytų naują vidurinę mokyklą savo lėšomis".

Čia M. Gedvilas kalba buvusius Vytauto Didžiojo gimnazijos patalpas Vilniuje, lietuvių įsigytas dar lenkų okupacijos laikais, 5 nr. gatvėje, kuri lenkų laikais buvo vadinama Dąbrowskio, Lietuvos laikais — Jakšto, o dabar vadinama Komunarų. (LNA)

KOREJIEČIAI REIKALAUJA RHEE PASITRAUKIMO

Pietų Korėjos krizę dar labiau padidino naujos demonstracijų bangos, kuriose reikalaujama, kad Syngman Rhee tuoj pat pasitrauktų iš prezidento pareigų. Riešius išsiplėtė į eilę miestų, ir žmonių aukų skaičius padidėjo, policijai bandant išlaikyti kontrolę savo rankose automatų ir šautuvų ugnimi. Vien pirmadienį buvo nukauti 23 asmenys ir 160 sužeista.

Praeito savaitgalio įvykių eiga buvo tokia: ketvirtadienį at-

Jaunųjų dailininkų varžybose, įvykstančiose gegužės 14 d. Clevelande, dalyvauja LAIMA BILDUŠIENĖ, iš Chicago. Ji dainavimą studijuoja pas Alodiją Dičiūtę-Trečiokienę.

CHRUŠČIOVAS GĄSDINA KARU

Sovietijos premjeras Chruščiovas įspėjo Vakarų valstybes, kad jos "praras teisę į Berlyną oro, vandens ar sausumos keliu", kai bus pasirašyta separatinė taikos sutartis su Rytų Vokietija. Jis pabrėžė, kad Sovietija pasipriešinsianti jėga bet kokioms Vakarų valstybių pastangoms išlaikyti Vakarų Berlyno okupaciją, kai separatinė sutartis su Rytų Vokietija bus pasirašyta.

Chruščiovas tai pareiškė Baku mieste, kur buvo minima Azerbeidžano paveržimo 40 metų sukaktis. Į minėjimą jis atvyko, nutraukęs savo atostogas Kaukaze.

Vakarų stebėtojų, klaususių šios kalbos per Maskvos radiją, nuomone, ši kalba yra pati grubiausia iš Chruščiovo pasakytųjų pastaraisiais mėnesiais. Vos tik mėnesiui belikus iki viršūnių konferencijos, kurioje buvo tikimasi šio tokio įtampos atoslūgio, Chruščiovas išryškino, kad jis yra kaip ir anksčiau, nusistatęs terorizuoti Vakarų valstybes, kad jos nusilenktų jo agresinėms užmačioms.

Savo kalboje jis apkaltino valstybės sekretorių Chr. A. Herterį ir pasekretorių D. Dilloną, kad jie griauja "Dovydo stovyklos dvasią", kurią jis pasiekęs pa-

sitarimuose su prez. Eisenhoweriu praėjusį rudenį. Jis pabrėžė, kad viršūnių konferencijoje nesileisiantis į diskusijas dėl Vokietijos suvienijimo ir vokiečių plebiscito.

Pirmoji Chruščiovo kalbos dalis buvo skirta Azerbeidžano reikalams. Joje jis aštriai kritikavo "respubliką" dėl atsilikimo medvilnės, kukurūzų ir galvijų auginimo ir pieno produkcijoje. "Jūs norite daugiau valgyti, bet mažiau dirbti," šaukė jis.

Praeitą savaitę pasakytą pasėkr, Dillon kalbą smarkiai puolė ir Mikojanas, išvadindamas ją šalčio karo kurstymu. Dillon buvo pasakęs, kad Vakarai yra nusistatę išlaikyti savo teises Berlyne, ir kad karo ar taikos klausimas galįs priklausyti nuo derybų dėl Vokietijos rezultatų.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

JAV VALST. SEKR. HERTER išvyko į Iraną, Turkiją ir Graikiją papildomiems pasitarimams dėl artėjančios viršūnių konferencijos.

PRANCŪZIJOS prez. De Gaulle, baigdamas vizitą Washington, pareiškė, kad pasitarimuose su prez. Eisenhoweriu pasiekta susitarimo pagrindiniai klausimai, kurie būsią patvirtinti ateinančių mėnesių įvykstančioje viršūnių konferencijoje.

Jungtinėje kongreso sesijoje prez. De Gaulle pareiškė, kad atėjęs "paskutinis momentas pasiekti Rytų-Vakarų susitarimui, jei norima išvengti branduolinio sumaikinimo". Sekmadienį laikraštininkams prez. De Gaulle pareiškė, kad jis nesitikis Vokietijos ir Berlyno problemų išsprendimo viršūnių konferencijoje, todėl tos konferencijos dėmesys turėtų būti nukreiptas į branduolinį nusiginklavimą, kaip pirmą žingsnį Rytų-Vakarų įtampai sumažinti.

TUNISE, iš Alžiro peržengę sieną, prancūzų kariuomenė bėti tik prez. Rhee pasitraukimas iš visų politinių postų ir naujai paskelbti rinkimai.

NEW DELHI mieste Indijos premjeras Nehru ir raudonosios Kinijos premjeras Ču En-lai pasiskelbė, kad kelias dienas trukę jų pasitarimai dėl sienų ginčo baigėsi be jokių rezultatų. Komunikate sakoma, kad jų pagelbininkai tęs pasitarimus ir bus siekiama išvengti naujų konfliktų pasienio zonose. Vėliau vykusioje spaudos konferencijoje Ču En-lai pareiškė, kad McMahon linija Kinijai nesanti priimtina, bet kiniečių kariuomenė jos neperžengianti. Bet jis taip pat prašęs Nehru, kad Indijos kariuomenė neįvyktų į ginčijamas sritis, kurias yra okupavę Kinijos daliniai.

Vėl streikai Sibire

Vakarų pasiekė naujos žinios apie didėjančią Sovietijos darbininkų nepasitenkinimą dėl atlyginimų sumažinimo, darbo normų padidinimo ir kasdienio vartojimo prekių stokos. Kai kuriose vietose tas nepasitenkinimas pasiekęs net streikų formas.

Vienas didesnio masto streikas žiemos pabaigoje įvykęs Vakarų Sibiro pramonės centre Kamerovo. Pranešimai iš kitų Sovietijos miestų kalba apie karštus mitingus, kuriuose darbininkai atvirai reiškia savo nepasitenkinimą.

Maskvoje reziduoją Vakarų diplomatai, kuriems pastaruoju metu yra tekę kalbėtis su sovietų ekonomistais, tiki, kad sovietų ekonominė sistema paskutiniuoju metu smarkiai šlubuojanti. Tie išpučiai griežtai prieštariauja neseniai sovietų paskelbtiems oficialiems pranešimams apie produkcijos didėjimą pirmame šių metų ketvirtyje.

Duomenis apie didėjančią Sovietijos darbininkų nepasitenkinimą patvirtina ne tik Maskvoje reziduoją Vakarų diplomatai, bet ir, netiesiogiai, pati sovietinė spauda, kurioje pastaruoju metu pagausėjo nusiskundimų ir kaltinimų dėl gamybos atsilikimo ir prastartą apie atsilikimą iššaukusias priežastis.

Žinias apie praeitais metais įvykusį komjaunuolių streiką Temir-Tau plieno fabrikuose neseniai patvirtino Kazakstano komunistų partijos sekretorius Kunajevs, nurodydamas jo priežastis, kurios kelia darbininkų nepasitenkinimą ir kituose pramonės centruose:

* tebesitęsianti maisto ir kasdienio vartojimo prekių stoka. Vienas amerikietis pasakoja, kad ši žiema buvusi sunki net geriausiai aprūpinamam Sovietijos miestui, Kovo mėnesį Maskvoje dažnai trūkdavę net pieno. Ir pati Pravda balandžio 8 patvirtino, kad prekių stinga.

* atlyginimų pertvarkymai, faktiškai reiškią jų sumažinimą. Neseniai įvykusiame Latvijos profesinių sąjungų suvažiavime buvo kalbėta apie "pa-

vojingas klaidas", nustatant atlyginimus mašinų gamybos, maisto produkcijos ir žvejybos šakose. Panašūs balsai buvo girdėti Turkmenijos profesinių sąjungų suvažiavime, kur skystasi "pavojingomis klaidomis", nustatant atlyginimus naftos darbininkams, o taip pat planuojant kasdienio vartojimo prekių paskirstymą. Profesinių sąjungų organas Trud, aprašinėdamas angliakasių šeštąjį suvažiavimą, minėjo kad daugelis delegatų reiškę didelį nepasitenkinimą dėl atlyginimų pertvarkymo, tačiau smulkesnių detalių laikraštyje neskelbiama.

Ruošdamiesi sumažinti darbo savaitę iš 46 į 42 valandas, sovietiniai planuotojai daugeliui darbininkų padidino darbo normas.

Nepasitenkinimas atlyginimų ir darbo normų pertvarkymais pastebimas ir gerus atlyginimus įpratusiuose gauti Sovietijos sluoksniuose, pvz. tarp artistų, direktorių ir t.t., kurių atlyginimai esą labai apkarpyti.

Philadelphijos jaunieji tautininkai, dalyvavę ekskursijoje į Vasingtoną, aplankė Lietuvos atstovybę. Nuotraukoje ekskursantai nufotografavę prie atstovybės namų. Pirmo eilėje iš kairės: atstovas J. Kajakas su ponija, J. Česonis ir D. Matonytė.

E. Mitalienės nuotrauka

Taip buvo išdavinėjama Amerika

TAIP BUVO SPRENDŽIAMAS 80,000,000 ŽMONIŲ LIKIMAS

1944 rugsėjo 5 turį pirmą kartą susirinkti prez. F.D. Roosevelt pasikviesi komisija, kurios uždavinys nustatyti, kas turi atsistoti su karą pralaimėjusia Vokietija. Harry Dexter White pasiūlė, posėdžio išvakarėse JAV finansų ministeris Morgenthau pasikviečia pietų karo ministrą Stimson ir jo pavaduotoją McCloy, kad laimėjus jų palankumą Whites paruoštam planui. Pietų metu White išdėsto, kaip Vokietiją reikia sunaikinti.

Tačiau nei tą vakarą, nei komisijos posėdyje sekančią dieną nepasiekta vieningos nuomonės. Whites paruoštam planui prieštarauja ne tik Stimson, kuris per tą laiką greičiausiai jo paties pavaduotojo McCloy apripintas nesugriaujamais argumentais. Ir užsienių reikalų ministeris Cordell Hull vadinamąjį "Morgenthau planą" laiko neįvykdomu.

Rugsėjo 6 susirenkama naujo posėdžio, šį kartą Baltuosiuose Rūmuose. Posėdžiui pirmininkauja prezidentas Rooseveltas. Harry Hopkin, jo asmeninis patarėjas, pasisako už vokiečių plieno pramonės visišką sunaikinimą, bet daugely kitų punktų jis laiko Morgenthau planą per toli einantį.

Ir šiame posėdyje nepasiekama jokio nutarimo. Tik 1944 rugsėjo 15 komunistų agento Harry Dexter White paruoštas Vokietijos planas, kuris istorijon įeis "Morgenthau plano" vardu gauna prezidento Roosevelto ir britų premjero Winston Churchill pritarimą.

Tuo metu Kanados mieste Quebec vyksta anglo-amerikinė konferencija, kuri iš tikrųjų turi svarstyti karinius reikalus, tačiau visai nelaukta prezidentas Rooseveltas į ją atsigabeno finansų ministrą Henry Morgenthau, kuris suranda progą pateikti savo pavaduotojo paruoštą "Vokietijos planą".

Tačiau britų ministeris pirmininkas Churchillis tuoj pat, po pirmojo skaitymo, jį atmeta.

--Anglija priklauso Europai, --sušunka jis amerikiniams finansų ministeriui. --Jūs negalite reikalauti, kad mano kraštas būtų prirakintas prie lavono.

Morgenthau yra pakankamai gudrus; jis nebando spausti britų premjerą. Taip, jis net esąs pasirošęs savo planą atsiimti. Tačiau jo pavaduotojas Harry Dexter White jį gundo, užpakaly stovėdamas:

--Anglams reikia pinigų. Jei jie norės jų gauti, turės iš anksto pasirašyti planą.

Britų ministeris pirmininkas taip lengvai nenusileidžia. Jis

reikalauja didelių pakeitimų. Morgenthau išsiviečia savo sekretorę ir padiktuoja jai eilę skirtingų plano versijų. Tačiau nė vienas jų pasiūlymų neranda Churchillio pritarimo.

Pagaliau Churchillis pasiūkia savo sekretorę ir padiktuoja jai naują tekstą, kuris, tiesa, paremtas Whites projektu, bet turi eilę sušvelninimų. Naujajam projektui pritaria ir prezidentas Rooseveltas.

Rugsėjo 15, penktąją Quebeco konderencijos dieną, abu vyriausybės šefai pasirašo dokumentą savo inicialais. Plano detalizavimas numatomas palikti abiejų kraštų užsienių reikalų ministeriams.

--Ką čia dar daugiau besvarstyti, --pareiškia Morgenthau, jausdamasis nugalėtoju.

Premjeras Winston Churchill ilgai nedelsia su atsakymu:

--Mes svarstome aštuoniasdešimties milijonų žmonių likimą, o tai negalima atlikti per aštuoniasdešimt minučių.

Tačiau Henry Morgenthau triumfas neilgas. Jau spalio 20 ir pačiam prez. Rooseveltui iškyla abejonių. Jis pameta ant stalo Morgenthau planą ir sako užsienių reikalų ministeriui Cordell Hull:

--Nesu šalininkas ruošti planus kraštui, kurio dar mes nežinome. Aš pats nebesuprantu, kodėl Quebecas pasirašia man būtiną Morgenthau pasiūlytą planą. Greičiausiai tuo metu ką kita galvojau.

Winston Churchill, britų ministerijos pirmininkas, taip pat pasisako prieš jį:

--Negalima Vokietijos pavertti aviganių kraštu. Mūsų darbininkai protestuotų, jei jiems reikėtų mokėti mokesčius dėlto, kad mūsų vyriausybė galėtų pasaulinėje rinkoje pirkti javus vokiečių tautai.

Ir vyriausybės komisija Washingtone atmeta tą planą. Jo vietoje priimama "slaptoji direktyva", kuri tačiau dar tebėra pilna Morgenthau plano dvasios.

Valstybės departamentas, naujojo užsienių reikalų ministerio Stetinaus įtakoje, atmeta ir tą direktyvą. Po sunkių derybų pagaliau susitariama, kad ji galiosanti tik amerikiečių okupuojamoje zonoje.

Ta "slaptoji direktyva 1067" viešpatauja Postdamo konferencijoje 1945 metų vasarą...

Harry Dexter White nenorint traukti kovos. Kai jis iš sovietinio kurjerio "Anatolijaus" pa-

tiria, kad "trys didieji" -- generalisimus Stalinas, absoliutus dviejų šimtų milijonų žmonių diktatorius, Harry S. Truman, JAV prezidentas, ir Winston Churchill, britų ministeris pirmininkas, sutiks konferencijai Potsdame, jis nutaria veikti.

Dar tą pačią dieną jis kreipiasi į savo viršininką, ministrą Henry W. Morgenthau:

--Tamsta turi drauge važiuoti ir pabandyti planą prvesti. Anglai jam priešinsis, bet tamsta padės rusai.

Finansų ministeris tuo tarpu dar nežino, kad "trys didieji" susitiks Potsdame. Nustebęs jis paklausa, apie kokią konferenciją tas kalbės.

--Tai ar tamsta dar nieko nežinai apie prezidento kėlonę? --iš savo pusės nustebęs atsako White.

Ministeriui nepatogu prisipažinti, kad jis yra blogiau informuotas už savo pavaduotoją. Jis pavartoja įprastinį išsireiškimą: "Pasikalbėsiu su Trumanu!" Jis užmiršta net paklausti, iš kur White ima savo žinias.

Tą pačią dieną Harry S. Truman rašo laišką savo šeimai:

"...ruošiuosi susitikti su Churchilliu ir Stalinu, ir tai sukelia visą eilę rūpesčių. Turiu pasiimti smokingą, fraką... juodą paltą, cilindrą, minkštą skrybėlę, kietą skrybėlę ir šimtus kitų dalykų.

Mano portfelis pilnas dokumentų apie ankstyvesnias konferencijas ir instrukcijų, kaip kalbėti ir elgtis. Mielai nevykčiau, bet turiu; kelio atgal nėra..."

(Bus daugiau)

DVIEJŲ GENEROLŲ MALONŲ PRISIMINIMAI DOVYDO STOVYKLOJE

--Ar tu prisimeni, kai būdami kariūnais, lipdavome per tvorą...

KITIEMS ŽADA, O SAVIEMS NEIŠTENKA

Lietuvos okupantas, stengdamasis izoliuoti lietuvius nuo pasaulio, nudo, kad tik jis, t. y., tik rusai daro kažin kokius techninius stebuklus. Siekdamas užtuoti faktą, kad Lietuvos industrializacija toli atsilieka nuo bendrų Sovietijos pramonimo tempų, ypač daug kalba apie naftotiekio ir dujotiekio atvedimą.

Savaime suprantama, kad ta proga nutylima, jog vamzdžių sistemos naftai ar natūralioms dujoms tiekti senai žinomi Amerikoje, Artimuosiuose Rytuose ir Europoje. Aišku, kad nekalbama apie statomus vamzdžius Afrikoje, apie gigantiskus projektus, vamzdžius pervesti net per Alpes. Tuo tarpu visai tai plačiai žinoma Vakaruose. Čia taip pat gerai žinoma, kad vamzdžių tiesime labiausiai prityrę Europos specialistai -- Italijos inžinieriai, jau pakviesti padėti sovietams atitiesti naftotiekį iš Rusijos į Vokietiją bei Balkanus.

Vilniuje baigiamas statyti dujotiekio skirstymo tinklas, Klaipėdoje senai stovi naftos perkrovimo ba-

zė. Bet nei naftos nei dujų nėra -- atsilieka vamzdžio statyba. Turbūt dėlto, kad jai vadovauja pati Maskva.

Tuo tarpu Kinijoje po 19 mėnesių darbo -- nepaisant dykumos sąlygų ir beraščių darbininkų gausybės -- pradėjo veikti pirmasis naftotiekis. Per 147 kilometrus jis jungia Karamajaus naftos šaltinius Sinkiangio pasienio provincijoje -- ji ribojasi su sovietiniu Kazachstanu -- su Tusantse valykla, kuri per metus gamina pusę milijono tonų naftos. Kitas vamzdynas veda iš Karamajaus naftos laukų į Urumči -- Lanchovo geležinkelį. Ties Lanchovu kiniečiai baigė statybą didžiulės valykos, kuri per metus perdirbs penkis milijonus tonų naftos.

Idomiausia tai, kad visose statybose padeda sovietai. Ir kyla klausimas, ar kartais nėra ryšio tarp naftotiekio statybos paspartinimo Kinijoje ir statybos užleidimo Sovietų Rusijos užgrobtose vakarinėse srityse. Sovietijos pramonė, žmonių krauju ir prakaitu pastatyta, šiandien būtų pakankamai pajėgi aprūpinti gyventojus. Tačiau grėsia, atrodo, pavojus, kad šviesesnės dienos gali ir neateiti.

Jeigu Maskvos agresoriai ir toliau sieks kolonizuoti rytus, jei jie rimtai galvoja išpildyti visus įsipareigojimus Azijos ir Afrikos kraštams -- visai galimas dalykas, kad netrukus teks ir vėl užgniaužti tuos menkus pagerėjimus, kurių žmonės sulaukė po Stalino mirties. Jau šiandien dalis Sovietijos pramonės -- skriaudžiant savo gyventojus -- dirba azijatams ir negrams.

(Nukelta į 3 psl.)

***69,000,000.00**

Iš JCSU taksų pinigų šiais metais bus išleista Cuyahoga apskrities reikalam

Apsaugok savo taksų dolerį!!!

PERRINK PATYRUSĮ

HENRY W.

SPEETH

County Commissioner

(President of the Board of County Commissioners)

VOTE FOR

X HENRY W. SPEETH

Democratic Primary Tuesday, May 3, 1960

Raudonasis komisaras ir generolo kailiniai

Lenkų atsargos pulkininko atsiminimai

Baigęs tarnybą Lenkijos kariuomenėje pulkininko laipsniu dėl senyvo amžiaus buvau paleistas atsargon. Tokius, kaip aš, mūsų valdžia siųsdavo į valstybės pakraščius ir parūpindavo kokią tarnybą. Man teko apsigyventi Vilniuje.

Katastrofingo Lenkijai karo pasekmėje bolševikai užėmė Vilnių. Jie tuoj naktimis pradėjo

suiminti buvusius lenkų kariuomenės. Suėmė ir mane. Nieka dos nepamiršiu savo žmonos ir dukters karčių ašarų mano arešto metu.

Mane enkavedistai uždargarsiam Vilniaus Lukiškių kalėjime. Apkaltino mane lenkų kariuomenės ruošimu karui prieš Sovietų Sąjungą. Mat aš savo laiką buvau mokomojo bataliono va-

das. Naktiniai tardymai baigė išsemti paskutines jėgas. Buvo neaiški viltis, kad gal bolševikai atiduos Vilnių lietuviams. Bet kas bus su mumis, kailiniais?

Į MASKVOS KALĖJIMUS

Staiga tardymai nutrūko. Kalėjime tuoj atsirado įvairių gandy ir samprotavimų. Vieni kalbėjo, kad Vilnius greičiausiai bus atiduotas lietuviams, o mes būsim paleisti. Kiti spėjo, kad mus, t. y. kailinius, lietuviams neatiduos, bet arba sušaudys, arba išveš į Rusiją. Ši pastaroji nuomonė kaip tik ir pasitvirtino. Didesniais būriais mus nuvedė į Vilniaus geležinkelio stotį, kur, suvarę į gyvulių vagonus, išvežė į Maskvą.

Dar būdamas rūsų caro armijos jaunu karininku esu buvęs Maskvoje ir žinojau, kur yra baissis Lubiankos kalėjimas, bet niekada nei sapne nesapnavau, kad man pačiam kada nors teks ten atsistoti. Daug atvežtų kailinių nugabeno į Butyrkų kalėjimą. O aš su būriu kitų patekau į Lubianką. Mus nepatalpino visus drauge, bet išskirstė po vieną į kitų kailinių kameras.

Po žiaurios kėlonės gyvuliname vagone, atsiradimas Lubiankos kalėjimo kameroje buvo savotiškas poilsis. Rytmetį gaudavome po puoduką karštos arbatos su juodos duonos riekelė, o pietums, tarsi kartu buvo ir vakarienė, po lėkštę bulvienės, kopūstų, arba kiaušinių burokų sriubos. Taigi, "valgėme" net du kartus į dieną. Liuksas, palyginti su "maistu" traukinyje. Ten sriubos negaudavome visai. Tėduodavo tik didesnę riekę juodos duonos, kartais karšto, o kartais tik šalto vandens, bet ir tai su dideliais laiko protarpiais. Be to ir sargybiniai kolodavosi šlykščiausiais rusiškais keiksmazodžiais.

Bet ir Lubiankos kalėjimo sriubos, ypač bulvienės, buvo šlykščios. Bulvės toje sriuboje dažnai būdavo sukimijusios. O čia, riebią kirmelę iškrapštai ir valgai bulvė, kaip niekur nieko. Tiek aš, tiek kiti kailiniai, atrodėme taip "gražiai", kad ko gero nei tikros motinos mūsų neatpažintų.

Kas turėjo Maskvoje šeimas, tiems buvo kiek "geriau". Suminto vyro žmonai buvo leidžiama kas mėnesį įmokėti kalėjimo raštinėje 10 rublių. Už tuos pinigų kailiniai būdavo duodami rūkalai ir... svogūnai. Tomis gerybėmis kailiniai tarpusavy broliškai dalinosi. Tarp kitko, svogūnai būdavo duodami apsigynimui nuo taip vadinamos

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus

TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA

Kur tik besiruoštumė; keliauti, tuoj susiriki su mūsų jetaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey

Telefonas: Market 2-4867

Mokyklos negali veikti be jūsų paramos
BALSUOKITE UŽ CLEVELANDO VAIKUS

Atžymėkite savo "X" UŽ abu

School Levies

ISSUES 2 IR 3

PRIMARY ELECTION, TUESDAY, MAY 3

Issues 2 ir 3 yra remiami

CLEVELAND ASSN. OF REAL ESTATE BROKERS
CLEVELAND PUBLIC LIBRARY BOARD OF TRUSTEES

URBAN LEAGUE

REPUBLICAN PARTY LEADERS

CLEVELAND PRESS

CLEVELAND LEAGUE OF WOMEN VOTERS

CLEVELAND PLAIN DEALER

WOMENS CITY CLUB

CITIZENS LEAGUE

CLEVELAND AREA CHURCH FEDERATION

CLEVELAND AFL - CIO

CUYAHOGA COUNTY DEMOCRATIC ORGANIZATION

CLEVELAND P.T.A. COUNCIL

CLEVELAND AREA COUNCIL ASSN.

CLEVELAND PRESBYTERY

Citizens Committee for Better Schools

722 The Arcade

Cleveland 14, Ohio

MRS. RICHARD J. POWELL, Chairman

T. W. WALTERS, Treasurer

Draugas Don Camillo

Giovanni Guareschi

GINČAS DĖL DRAUGĖS PETROVOS

Nuostabiam kolchozininkui pasakojant savo nuotykius, Peppone tykojo draugės Nados, Pasibaigus mazurkai, jis išplėšė ją iš draugo Capece glėbio ir pasileido šokti valsą, kurį tuometu armonika užgrojo.

--Drauge, --pasakė jai Peppone rimtu balsu, --bandyk mane suprasti, Draugas Scamoggia yra puikus aktyvistas, bet dar nepasiekęs pilno politinio subrendimo. Jis dar pilnas buržuazinių prietarų.

--Aš pastebėjau tai, --atsakė draugė Petrova, --Bet tik, kad galėsiu jį iš tų prietarų išvaduoti.

--Žinoma, žinoma. Tik nelaimė, kad jis jų dar tebeturi ši vakarą. Todėl, jei tu nenustosi šokusi su draugu gitarininku, jis jį užpuls ir primuš. Aš pažįstu savo žmones ir žinau, ką sakau. Nenorėčiau, kad tokia šventė išvirstų į peštynes. Kiekvieno atveju --tu esi įspėta, ir mano pareiga atlikta.

Jie baigė valsą, daugiau ne žodžio nebekalbėdami, o po to persiskyrė.

Peppone nuėjo į degtinės kontorą, ir Don Camillo papasakojo jau rusiškai-rumuniško neapoliečio istoriją.

--Jis yra nelaimingas žmogus, kuris niekada nesidomėjo politika, bet dabar prašo mūsų pagal-

bos. Jis yra įklimpęs čia, Rusijoje.

Peppone truktėlėjo pečiais. --Dėlto jis tik pats kaltas. Kodėl jis nepasiliko Rumunijoje?

--Nes Rumunijoje, --pareiškė vyras, --gyvena mano žmona. Ir aš neturėjau kitos galimybės nuo jos atsipalaiduoti. Ir rumunui Rusijoje geriau, negu Rumunijoje, ypač esant neapoliečiui. Šiaip jau man čia puikiai sekasi: aš esu vienintelis kirpėjas apylinkėje ir žingsniuojau iš kolchozo į kolchozą, plaukus kirpdamas ir žandus skusdamas. Deja, mano specialybė yra ilgalaikis sušukavimas.

--Ilgalaikis sušukavimas?

--Pone kapitone: moterys ir čia, kaip visur. Norėdamos gražiai atrodyti, jos ir valgio atsisakytų. Vos tik vieną merginą taip padabinau, kad ji atrodė, kaip tikra paryžietė, ir visos kitos užsigėdė ilgalaikio sušukavimo. Ir taip iš kolchozo į kolchozą sklinda garsas apie mane. Jūs mane juk suprantate?

--Be abejo, --nusijuokė Peppone. --Tik nesuprantu, kodėl tu skundiesi, kad esi įklimpęs.

--Pone komendante, nelaimė yra ta, kad aš jaunas ir vie-nišas šioje begalinėje Rusijoje. Ir netikėkite abu, kad čia esama ko nors panašaus į laisvąjį mei-

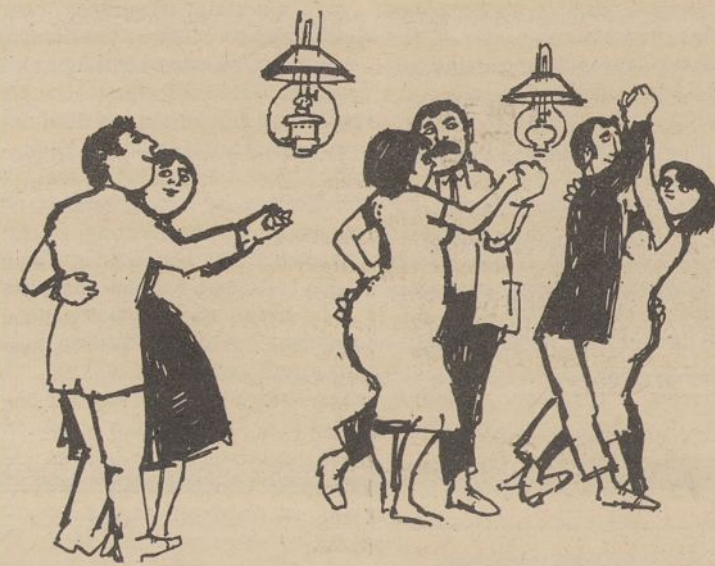
lę. Rumunijoje buvo pasakojami stebuklai apie laisvąjį meilę Rusijoje. Anglis! Jei berniokas išleidžia su svetima mergina arba išteikėjusia moterimi, jis gauna lazdu, kaip ir visur. Pirmajame kolchoze jie mane užklupo, prisipažįstu, ir išgujo, spardydami į užpakalį. Ta pati nesėkmė mane persekiojo ir antrajame ir trečiajame kolchoze. Ir taip toliau, nepaliaujamai.

--Na, ir ko tau sukli galvą, --nusišypsojo Peppone. --Sovietų Rusijoje yra aštuoniasdešimt tūkstančių kolchozų.

--Žinau, bet, deja, aš turiu tik vieną užpakalį. --su graudžiu nuosirdumu prisipažino "rumunas".

Peppone ištiko juoko priepuolį, ir Don Camillo pasistengė išnaudoti jo gerą nuotaiką.

--Drauge senatoriau, --pasakė jis, --vaikinas nesielgia garbin-

Pasilinksminimas buvo pačiame įkarštyje

gai, tai aišku, bet jis žlunga iš ilgesio, norėdamas pamatyti Neapolį. Ar nebūtų galima jam pagelbėti?

--Mielai, Bet kaip? Mes negalime gi jo pasiimti į Italiją kuriame nors lagamine.

--Tai tiesa, bet draugas Rondella buvo išsiųstas namo, o tavo kolektyvinis pasas vis dar

tebegalioja vienuolikai asmenų, nors mūsų tėra tik dešimt.

--Tai būtų gryna beprotybė! --nusigandęs sušuko Peppone. --Su tuo draugu Oregovu, kuris nėminutei mūsų nepaleidžia iš akių?

--Kada nors jis atsiveiks mus.

--Jokių būdu, --nukirto Peppone. --Jis turi čia likti, žmonėms plaukus kirpti ir merginas ramybėje palikti.

--Pone pulkininke, --bailiai įsiterpė "rumunas", --bet iš to išeitų labai blogas komunizmas.

--Tu esi vagabundas ir pasakysiu, linksmas, --pastebėjo Peppone. --Bet vis dėlto aš nenoriu nieko girdėti apie tavo istoriją.

Peppone išėjo iš kontoros.

--Pone komendante, kaip nors pagelbėkite man, --maldaavo kolchozininkas pasilikusį Don Ca-

millo. --Jums net nieko nereikia daryti. Tik pasakykite man, kada ir iš kur išskrisite. Aš jau susitvarkysiu, nors ir tektų dėl to dar daugiau spyrių į užpakalį pernešti. Joks žmogus negali sulaikyti neapoliečio, kai jis nori vėl pamatyti Neapolį. Tik pats mielasis Dievas. O Chruščiovas nėra mielasis Dievas.

Don Camillo buvo iš anksto nusirašęs kelionės maršrutą, ir pasakė jam išvykimo dieną bei vietą.

--Tai ir visa, ką aš tau galiu padaryti, --pasakė jis. --Ir užmiršk, kad tu esi susipažinęs su manimi. Aš tai jau užmiršau.

Susirinkimo salėje tebeviešpatavo tas pats įkarštis, ir Peppone vėl išėjo draugės Nados. Jo išgastį didino, kad salėje nebuvo taip pat matyti nei draugo Capece Salvatori, nei draugo Nanni Scamoggia.

Pagaliau netikėtai iš kažkur pasirodė mergina ir pastojė jam kelią:

--Na?

--Deja, aš pirmą kartą įsiterpiau, --skundėsi draugė Nadia Petrova. --Jie abu buvo išėję. Kai aš prisivijau, visa buvo baigta.

--Kur yra Capece?

--Tvirtė Nr. 3, ant šieno.

--O Scamoggia?

--Ant šieno, tvirtė Nr. 3. Jis deda šaltus kompresus ant draugo Capece akių.

--Ir nieko daugiau nebuvo?

--Niekas, išskyrus draugą Capece, kuris gavo kumštinių akį, ir draugę Nadiją Petrovą, kuri gavo antausį.

Tai pasakiusi, draugė Nadia Petrova visai sustyro ir sugniaužė kumštius.

--Išvaizduok, --prabilo ji vėl iš susijaudinimo drebančiu balsu. --Tas vaikata išrįso duoti man antausį.

Tai labai rimtas reikalas, nes Nadia Petrova pagaliau buvo ne kokia eilinė sovietų pilietė, bet svarbi partijos narė ir dar valdininkė.

--Aš pilnai tave suprantu, --oriai atsakė Peppone. --Ir todėl klausiu, kas tau labiau patiktų: kad jis būtų gerai apkultas, ar kad apskustas draugui Oregovui?

Draugė Nadia Petrova papurtė galvą.

--Kada gali nukentėti partijos vardas, --pareiškė ji su kilnia resignacija, --asmeniniai reikalai turi būti palikti nuošalyje. Pagaliau tas reikalas nėra jau toks svarbus. Šią valandą jo skrandis yra pilnas degtinės; kai alkoholio tvaikas išgaruos, jis pats galės išgėdinti savo pasielgimo.

Peppone kraipė galvą.

--Drauge, --sumurmėjo jis, --Leninas reikalauja sakytį tiesą nepaisant, ar ji maloni ar ne. Scamoggia visą vakarą neįsėgė nė lašelio degtinės ar kon-

Mažam šuniukui uodegėlę pakėlus...

VILIUS BRAŽVILIUS

Tautiečiui, mylinčiam ne tik tėvynę, bet ir dolerį, viena iš saugiausių vietų atšvęsti Vasario 16-ją būtų Stamford, Connecticut, U.S.A. Net ir per neapsižiūrėjimą papuolusiam nėra ko iš salės dūmti: minėjime aukos nerenkamos. Už praėjusius metus jos jau surinktos, o už naujus rinkti dar nepradėtos. Blogiausiu atveju gali tekti užsimokėti savo dalį parengimo išlaidų. (Išskaitant kavutę su pyragaičiu.) Jeigu tautietis yra ypatingai tvirtų ekonominių principų, tai ir nuo to išsisukti gali. Žodžiu -- Stamfordas yra ideali vieta Tautinėms šventėms minėti.

Tik apsigyventi čia šios rūšies minėtojams nepatartina: klimatas būna nepalankus kišenei... Jei ne svečiuose, tai tavo paties namuose priems tave prie sienos ir be jokių patrijotinių ir psichologinių išvedžiojimų tiesiog paklaus: "Kiek šimet duosi?" (Net neklausia ar duosi?...)

Jei esi naujokas aukotojas, bandys išsisukinėti tvirtindamas jog dabar neturi, jog tiems ar kitiems nei cento neduosi, nes tau jie nepatinka, jog siuntiniai brangiai kainuoja, jog tas ar kitas... Deja, niekas sutavim nesiginčija, o dažniausiai pritaria. Duok kam nori, bet duok! (Tik Nikitai nepriima: jam pyliavą siuntinių agentūros surenka.) Taigi. Ir pasižadėjimo lapą tau pasirašyti pakiša, ir išsimokėjimui --lyg TV ar šaldytuvą --duoda. O lape jau ir tavo pavardė įrašyta, tik skaitlinę prie \$ ženklą tau padėti belieka...

Tokia asmeninė diplomatija, žinoma, pareikalauja kiek daugiau laiko, negu su kepure salę perėti. Tačiau ir jos rezultatų į betkokią kepurę nesutalpinsi. Pagal pasižadėjimų lapus (prieš 32 nario mokesčių BALF'ui) pereitais metais, pavyzdžiui, čia šalpos reikalams 38 šeimos bei viengungiai suaukojo \$374. Drauge su pajamomis iš parengimų (irgi iš tų pačių kišenių...) vietinis BALF skyrius surinko \$811, kas padalinus iš maždaug 80 lietuvių žmonių lietuvių išeitų virš \$10 nuo "nosies" (net priskaitant jaunimo pusnosies ir vaikų nosytes.) Net daleidus, jog apylinkėje yra antra tiek žinomų bei nežinomų atvėsusių, bei tautine prasme mirusių tautiečių, vistiek dar išeitų apie \$5 nuo galvos, tai yra net ir "tautinį balastą" priskaitant.

Tai, žinoma, nieko nepaprasta, ir saktum, skystoka, kol nepradedi pritaikyti šią aritmetiką lietuviškiems "didmiesčiams". Sulyginus su jų vajų rezultatais, Stamfordo "skystokos sumos" pasirodo besančios astronomiškose.

Šis reportažas nerašomas tam, kad patapšnojus per petį savo pareigą atliekančius žmones, nors jie, atrodo, to nusipelnė. Čia norima atkreipti dėmesį į keistą reiškinį: lietuvių kolonijų didumas ir aukų gausumas kažkodėl yra atvirkščiai proporcingi. Bene tas pats bus ir su kitokio pavaldalo dalyvavimu lietuviškoje veikloje?

Kodėl Stamfordo lietuviai, nors ir nemanydami padarę visa, ką privalėtų ir įstengtų, gali pasididžiuoti savo maža kolonija? Vien duosnumo to negalėtum paaiškinti. Pagaliau niekas duosnumo monopolio savintis nei nemano. Pirmiausia daug padeda

jako. Jo antausis nebuvo nesąmoningas pasigėrusiojo veiksmas, o turįs tam tikrą tikslą ir prasmę.

Draugės Petrovos akys sužibėjo, tarytum jose būtų pasirodžiusios ašaros. Jos kairysis skruostas buvo raudonesnis už dešinįjį. Ji pridengė jį ranka.

--Drauge, --pasakė ji tyliai, --man gėda, bet turiu prisipažinti, jog ir aš dar nesu pasiekusi reikalingo politinio subrendimo.

Tuo tarpu prie jų priėjo Don Camillo.

--Ar kas netvarkoje? --paklausė jis.

--Ne, --grubiai atkirto Peppone, --viskas puikiausioje tvarkoje.

(Bus daugiau)

laimė beveik kas metai valdybose turėti žmonių, kurie pareigą ne tikrai jaučia, bet ir atlieka. Šiems metams perrinktas BALF pirmininkas J. Valiūšaitis šias (Nukelta į 6 psl.)

Komisaras ir...

(Atkelta iš 2 psl.)

tarpusavy susipažinome. Ukrainiečiai buvo kaltinami sabotažu; esą nuvertė traukinį nuo bėgių. O tikrumoje, pasak jų, traukinys nuvirto todėl, kad pabėgiai buvo visiškai supuvę. Jie per du metus daugybę kartų reikalavo naujų pabėgių, bet jų niekas nepristatė tol, kol traukinys neuėjo nuo bėgių. Susėdę kamputy, jie dažnai pusbalsiu niuniuodavo gražias ukrainietiškas dainėles. Kolchozininkai buvę kaltinami kolchozo gaminių vogimu. Jie sakėsi tikrai vogę maisto produktus, kad apsigynus nuo bado. Tik buhalteris ir anas žydėlis nesisakė kuo kaltinami.

Tardymui retai kada mus pasaukavo. Bet buhalteris retai kada būdavo pamirštamas. Po kiekvieno tardymo jis sugrįždavo į kalėjimo celę kaskart vis labiau sumuštas, visas padengtas mėlynėmis. Kaskart jis vis tylesnis darėsi ir labiau savyje užsida-ręs. Retkarčiais patylomis atsidusdavo:

--Viešpatie, kada gi galas!

Baisiai visiems buvo jo gaila. Tik tasai žydėlis nerodė jam jokios užuojautos.

Vieną kartą, naktį, mūsų buhalteris pradėjo nežmoniškai rėkti ir raitytis iš skausmo. Pagalvojome, kad jis staiga išprotėjo. Pasirodo, jis neiškętęs mušimo, niekam nepastebint, batukų kulnėmis sutraiškė savo akinių stiklus, suminkė skeveldras į duonos rutulius ir juos nurijo. Dabar stiklų skeveldros raižė jo vidurius. Atbėgę kalėjimo sargybiniai kažkur jį išgabeno. Jo tolimesnio likimo nežinau. Manau, kad mirė, ar gal enkavedistų buvo prabigtas. Bet ir dabar, vos tik jį prisimenu, man skamba ausyse jo nežmoniškai skausmingas riksmas.

BUVĘS KOMISARAS

Idomiausias mūsų kameros kalinys buvo žydas. Jis kartais pamokslaudavo mums apie komunizmą, aiškindamas, kad vistik komunizmas užviešpataus visą pasaulį. Kartais jo besiklausant neatrodė, kad jis yra tikras kalinys. Kas, pagaliau, tikrai galėjo pasakyti, kokį vaidmenį jis vaidino mūsų kameroje? Kas savaite po porą kartų jis būdavo iššaukiamas iš kameros. Už kokios valandos grįždavo atgal. Tokiais atvejais jis kartais nei nevalgydavo mums atnešamo maisto. Įparinėjome, kad jis iššaukimo dienomis gaudavo kitoki maistą, negu mes.

Kaliniai man papasakojo, kad tasai žydas yra rabino sūnus ir yra buvęs aukšto rango komisaras. Šiaip jis buvo rusų papročiu vadinamas "Michail Semionovič". Žinoma buvo ir jo pavardė --Rybakov. Nevienas tačiau jo vardo ir pavardės netikrumu neabejojome.

Kartą, nutaikęs progą, užklausiau jį, kaip jo tėvo vardas ir pavardė. Žvilgtelėjęs į mane iš padilbų juodomis akimis, trumpai atsakė:

--Solomon Fišer.

--Tai kaip gi dabar save vadinai Michail Semionovič Rybakov? --pamėginau pasiteirauti.

--Matai, gyvenai Lenkijoje, tai užtai nieko ir nesupranti, --kalbėjo "Michail". --Mano tikras vardas yra Moiséj, Solomono sūnus, Fišer. Bet išvertus į rusų kalbą ir gaunasi Michail Semionovič Rybakov.

Kaliniai nevisada tyli kalėjime. Nevisada skundžiasi likimu. Kartais valandomis pasakoja savo buvusios privačios išgyvenimus. Retkarčiais po kokio sūraus anekdotą visa kamera prapliupa juoku. O kartais tekdavo pastebėti, kaip kuris kalinys sėdi atlošęs galvą į šalto mūro sieną. Akys užmerktos ir lūpos juda. Aišku, meldžiasi. Ir veidais rieda stambios, kaip žirniai ašaros...

(Bus daugiau)

NAUJAS RŪBŲ DŽIOVINTUVAS, NAUJA MOTERIS

Ir ji sutaupo, nes tai yra GASAS. Jokio sunkaus darbo jei jūs džiovinat GASU... ir jokių didelių išlaidų. Tik centas kartui už pilną skalbimą. Burners išsilaiko visą laiką ir centas už kartą Gaso džiovintuvui nereikia specialių laidų.

Gasas džiovintuvai specialiai pasirenkant iš 8 geriausių firmų: Easy, Frigidaire, Hamilton, Maytag, Norge, RCA Whirlpool, Sears-Kenmore, Speed Queen. Jokio įmokėjimo -- išsimokėjimas per 36 mėnesius su jūsų gaso sąskaita.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Žaidynės New Yorke

Labai svarbų veiksmu išeivijos gyvenime reikia laikyti didesnius lietuviškus susibūrimus. Jie nėra vien tik mūsų tautinės sąmonės įrodymas, Tėvynės tradicijų palaikymas, bet taip pat svarbus raktas artimesniam susipažinimui, pabendravimui. Ypatingai tenka sveikinti mūsų atžalyno dažnesnį į vieną vietą suplaukimą. O kaip ir šiuo atveju, kada mūsų jaunimas iš Kanados ir visos JAV suplaukia į New Yorką, yra jau kuo ir pasidžiaugti. Poros dienų varžybos, specialiai surengtos susipažinimo pramogos, daugelį iš jų suartins, kad vėliau vieni kitiems rašytų laiškus ir norėtų dažniau susitikti.

Taigi šį savaitgalį į Brooklyną, kur FASKO pavedimu vietos Lietuvių Atletų Klubas rengia X-sias žaidynes, laukiama apie 300 lietuvių sportininkų. Jie čia rungtyniaus krepšinyje, tinklinyje, stalo tenise ir šachmatuose. Šios žaidynės jau bus neilinės, net dešimtosios šio kontinento sportuojančio jaunimo gyvenime. Pradėtos Toronte, jos tapo gražia tradicija. Tad ir neveltui FASK-as tą dešimtmetį rengiasi iškilmingai atšvesti, nes tikrumoje, tai yra užuomazga jau organizuoto lietuviškojo sportinio gyvenimo šiame kontinente.

Kalbėti apie laimėtojus ir pralaimėtojus būtų per anksti. Sportiniu terminu išsireiškiant — kamuolys yra apskritas, o laimė ratu sukasi... Panašiai gali būti ir Brooklynė: favoritai, komandos su dideliu pasitikėjimu, gali atsidurti paskutinėse vietose, kuklūs sportininkai ir klubai — iškilti į "aukštybes". Tačiau, mūsų žaidynių pagrindu nėra vien tik laimėjimas, ieškojimas meisterių, rinkimas taškų. Ne. Svarbu yra, kad jau beveik išeivijoje užaugęs jaunimas, mažai prisimenęs savo tėvų gimtąjį kraštą, buriasi į savus klubus, gina lietuviškos organizacijos vardą. Gaila, kad dar vyresnės kartos atstovų jie nėra pilnai suprasti, dažnai traktuojant juos kaip posūnius, arba tiesiog — užmerkiant akis ir pakestant partijų kovoje... Tačiau, daug daugiau naudos mūsų sportininkui ir jų kovai sporto aikštėje, duotų bendras visų mūsų supratimas šių dienų neatskiriama jaunuolio-ės gyvenimo elemento, užkariavusio šimtus milijonų jaunų širdžių, stipriai žengiančio su juo į ateities gyvenimą. O tokiu mažu deimaneuku, viliojančiu nė vieną jaunuolį, yra sportas.

Džiaugiamės, kad ir lietuviui jis nėra svetimas, kad ir užjūriuose jis eina nepriklausomybės laikų tradicija, tad ir paremkime jį darbuose, palaikykime jį moraliai, atsilankydami į rungtynes arba sporto klubų rengiamus pobūvius, kurių gautas pelnas ir įgalina jį rungtyniauti, nuvykti į žaidynes, arba leisti net savo sportinę spaudą.

K. Baronas

DAR DĖL KATALIKIŠKUMO DEMENSIJOS

Stasys Yla Draugo 88 numerio rašo apie mūsų katalikiškumo demensijas. Jis sutinka su Dirvos skaitytojo nuomone, pareikšta 26 numery, kad mūsų katalikų klasifikacijos neaiškumai yra seni.

Stasys Yla teisingai aiškina, kad politinė kataliko kryptis neturi paliesti jo, kaip kataliko esmės. Gal reikėtų dar pridėti, jei toji kryptis nėra esminiai religijai priešinga, kaip bedieviškas bolševizmas.

LIETUVIS TAUTININKAS gerai žino, kad šios krypties steigėjai ne tik turėjo katalikiškumo demensiją, bet ją ir gyvenime vykdė. "Religiškai nusiteikęs žmogus net gimsta, kaip gimsta žmogus su regėjimu ir klausa"... ANTANAS SMETONA.

Jei lietuvis priskyrė ateitininkus, bei katalikų veikimo centro organizacijas sroviniui krypties, tai ne dėl aiškios pasaulėžiūros, bet todėl, kad praityje šias organizacijas buvo pavergus krikščionių demokratų partija, savo partijos siekimams...

Kada Stasys Yla dar buvo studentu, jau tada Dirvoje (Nr. 26) atspausτος nuomonės autorius Kaune padėjo "Mūsų Laikraščio" redaktoriui suredaguoti pareiškimą, kad šios garbingos organizacijos būtų apsaugotos nuo politinio pavergimo. Pareiškime buvo prašoma atkreipti

dėmesį į vieną jauną politiką, kuris nors savo kišenėje nešiojo encikliką "Rerum Novarum", bet savo kumėčiams jos ne-taikė...

Minimo pareiškimo rezultatas buvo šis: "Mūsų Laikraščio" redaktorius buvo išsiųstas ne į Varnius bei Dimitravą, bet į Siesikų, Ukmergės apsk. bažnyčios administratorium. Koks kanono nuostatas jam buvo pri-taikytas--nežinau, bet jau nuo tada šios organizacijos liko srovinėmis. Tada tik politinis elementas lėmė nustatant katalikiškumo demensiją...

Manau, kad jau laikas būtų tokias katalikiškumo demensijas pamiršti ir Juozo Bachuno pavyzdžiu net savo kelionėse ieškoti ne kas mus skiria, bet kas jungia. Tuomet ir religijos gija mūsų šiuose bus stipresnė ir mūsų bendras siekis--Laisvėgim-tam kraštui, bus našesnis.

K.K.
III.

LABAI GERAS PATARIMAS

"Naujienos" Nr. 86, balandžio mėn 11 d., straipsnyje "Ramovėnai išrinko valdybą", taip rašo: "Žmonės, kurie turi drąsos atsisistatinti--nėra blogi: jie gerbia ne tik savo, bet ir kito piliečio teises. Vargas su tais, kurie, kartą užsimovę ant galvų "valžios pavalkus", pasidaro už visus gudriausi, išmintingiausi, niekieno nepakeičiami; kurie "mūsų Lietuvėlės" vardu--lietuvi dar tebe-laiko kvailiu."

Patartina ALT sekretoriui P. Grigaičiui padaryti tinkamą išvadą iš šių labai gerų patarimų savo paties laikraštyje ir tapti "geru" žmogumi -- atsisistatinti...

A. D.,
Chicago

GALDIKAS PO ČIURLIONIO YRA LIETUVOS DIDŽIAUSIAS DAILININKAS

Sako meno kritikas Aleksis Rannit

Dail. Adomas Galdikas vykusiame žengia į amerikiečių meno pasaulį laimėdamas premijas už atskirus savo kūrinius ir atkreipdamas platesnį ir platesnį dėmesį į savo kūrybą.

Kitu požiriu meno srityje aktyviai reiškiasi meno kritikas Aleksis Rannit, kuris daugelio New Yorko galerijų yra kviečiamas įvertinti menininkų kūrybą. Paskutiniu laiku buvo atidaryta paroda ir atspausdintas jo įvertinimas dail. G. Honegger, Jackson galerijoje, New Yorke.

A. Rannito, kaip meno kritiko, dabartinės dail. A. Galdiko kūrybos įvertinimas, manau, bus įdomus Dirvos skaitytojams, todėl kreipiausi su keleta klausimais.

--Koks skirtumas tarp dail. A. Galdiko kūrybos, buvusios nepriklausomai Lietuvoje?

Labai didelio skirtumo tarp Galdiko Lietuvoje (kalbu apie tą jo kūrybos laikotarpį, kurį arčiau pažįstu, būtent 1936-1944 metus) ir išeivijoje, nematau. Dailininko stiliaus organišką charakteristiką sudaro: dinamika,

plasnojančios formos, Formos, kurios tikrai retai tampa sustingusia materija, o bendrai reišiasi dramatišku bangavimu. Tai yra dioniziškos dvasios tapyba, stovinti šalia Beethoveno, Musorgskio, Nietzschės, El Greco, Turnerio ir Noldes (kalbu čia apie šio meno struktūrą, ne apie jo kokybę).

Galdiko tapybos raidą veikia ypatingai jo panteistinė pasaulėžiūra (apie Galdiko panteizmą teisingai rašė prancūzų kritikas Waldemar George jau 1931 metais). Tas panteizmas (čia man rūpi estetiniai-filosofiniai, ne religinės problemos) yra lietuvių kultūros vienas centrinių elementų. Galdiko forma (kalbu čia apie vidinę formą, ne apie tai, ką prancūzai vadina išorine forma, būtent "dekor"ą) lieka išeivijoje ta pati, ji manifestuoja reikšmingą, intensyvią, aistrą, savęs galutiną išsiliėjimą. Tokiu būdu Galdiko kūryba pasilieka ir išeivijoje savo emocionalumu visiškai priešinga klasinio meno principams.

--Parodoje buvo išstatyti be-

veik visi abstrakcinio meno paveiksai, bet kodėl ir kuo jury komisijos dėmesį patraukė tas, nesenai Floridoje premijuotasis, kūriny?

--Jury komisijos sprendimo neskaiciu, taigi tikros priežasties nežinau. Išėjant iš dabar Amerikoje vyraujančios meno filosofijos, kuri remia intuityvų pasireiškimą mene, galiu tik spėti, kad šis Galdiko kūrinys sprendėjams galėjo kaip tik patikti "action painting" charakteristika. Iš tikrųjų minimas paveikslas, atrodo, sukurtas vienu dinamišku užsimojimu, gaivališka jėga. Tačiau arčiau studijuojant šio paveikslą formalistinę kokybę pastebim, kad šalia labai stiprių architektoniškų ir grafiškų elementų, šis kūrinys yra reto tapybiško rafinuotumo bei subtilumo.

--Koks skirtumas tarp A. Galdiko ir Čiurlionio kūrybos?

--Kad Galdikas ir Čiurlionis stilistine prasme yra skirtingi, kiekvienam aišku. Nežinantis šio, grynai formalistinio skirtumo, jie abu yra savo panteizmu, savo

kosminių daiktų pajutimu viens kitam labai artimi dailininkai. Savo metafizinėje atmosferoje Galdikas yra tiesioginis Čiurlionio ir Baltrušaičio kaimynas. Žinoma, Galdiko produkcija yra milžiniška ir ne visi jo darbai yra vienodo lygio, bet ir taip, išskaitant nepasisekimus Galdikas po Čiurlionio yra Lietuvos didžiausias dailininkas. Jo paroda Feigl galerijoje New Yorke, yra viena jo geniališkumo įtikinamiausių manifestacijų.

--Kai kurie lietuviai skundžiasi, kad Galdikui vis modernėjant, jo kūriniuose neberanda lietuviško elemento. Atseit, Galdikas nutautėja. Kaip tai suprasti, ar lietuviškumas tik gubose ir lūšnelėse?

--Atskiro dailininko lietuviškumas glūdi, žinoma, ne jo paveikslų tematikoje arba jo tautinėje kilmėje. Jeigu prancūzų dailininkas Delacroix tapo marokiečius, tai dar nereiškia, kad jo tapyba yra morokietiška. Jeigu žydas Amadeo Modigliani kuria savo stiliumi gryniausios italų tradicijos, jo biologinis priklausomumas žydų rasei neturi jokios reikšmės. Meno kūrinių tautiškumą nustato jo specifinė estetika ir socialiniai-kultūriniai faktoriai, dėka kurių ši estetika kristalizuoja.

Vienu iš svarbiausių plastinio meno elementų yra šviesa, specifinio peizažo šviesos panaudo-

(Nukelta į 5 psl.)

AR JŪS NORITE

34% SCHOOL TAX PADIDĖJIMO?

Tiek jums kaštuos -- beveik 4 mill. Cleveland School Building Levy, jei jūs geg. 3 pirminiuose rinkimuose nebalsuosite prieš

Jei jūsų atsakymas yra NE...

VOTE X AGAINST

the 4-mill Cleveland School Building levy!

Tai yra blogai suplanuota programa. The Cleveland Board of Education per paskutinius 15 metų išleido \$41 milijoną... ir nori išleisti 20 milijonų per puse metų ateinančius metus. Palaidot šį 4 mill levy DABAR!... daugiau apgalvota levy bus pasiūlyta ateinantiems rinkimams lapkričio mėn... palengvinkit takų mokėtojams ir duokit daugiau laiko mokyklų vadovybei paruošti geresnę mokyklų statybos programą.

Balsuojant prieš DABAR, nepalies jokie mokyklos mokymo. Šis 4 mill levy yra tik naujoms statyboms. Jūsų pačių reikalas yra balsuoti prieš šį tax levy... palaikyk jūsų taksų aukštį jums priimtina.

NĖRA JOKIO REIKALO SKUBėti IR BALSUOTI UŽ NAUJAS TAXAS... HASTE MAKES WASTE!

VOTE AGAINST the 4-Mill School Building Tax Levy

CITIZENS COMMITTEE for FAIR TAXES, James R. Heflin, Sec'y.

+ aktualu + idomu + aktualu + idomu + aktualu +

PADANGOS UŽBAIGIMAS IR KELIAS PAS PIRKĖJĄ

4

Pranas Joga

Tekstilės fabrikuose, pagal gumos įmonių nurodymus, siūlai suaukštiami į labai retą aukelį. Praktiškai ataudai turi tik vieną paskirtį—apmatus palaikyti tam tikrame atstume, kad tuo būdu būtų galima išlaikyti vienodą siūlų skaičių vieno colio platumė.

Pradžioje siūlai yra pamerkami į gumos ir amonijos skiedinį, kad tuo būdu siūlų paviršius pasidarytų tinkamas susijungimui su guma. Iš skiedinio siūlai eina į didžiules krosnis, kuriuose prie 300-400 F. yra džiovinami ir tuo pačiu metu ištempiami. Siūlų ištempimas, priklauso nuo rūšies, svyruoja tarp 2% ir 15%.

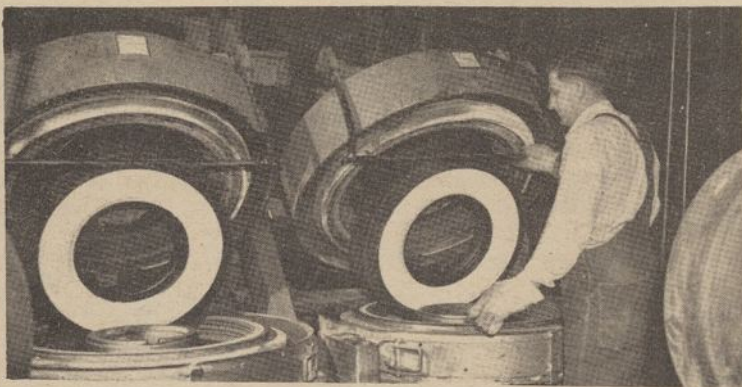
Siūlų tempimas turi dvejopą reikšmę: viena, padidina masę audeklo kiekis ir tuo sušaukoma ir, antra, padangose siūlai nebetįsta, ir tokiu būdu padangos skersmuo lieka pastovus.

Galdikas...

(Atkelta iš 4 psl.)

Jimas, jos interpretacija. Mačiau, kad šviesos metafizika gali kartais ir būti tiksliausia meno kūrinio tautiškumo išraiška. Kas liečia tas lietuviškas bauges, kryžius ir berželius, tai kiekvieno dailininko pareiga yra interpretuoti tuos objektus publiškai nepataikaujant. Dailininkas privalo Afrikos džungles, Paryžiaus motyvus ir lietuvišką kaimą vaizduoti tuo pačiu estetinės moralės principu panaudojant. Adomas Galdikas yra savo introspektyviniu charakteriu tiek lietuviškas dailininkas—kūrėjas, kad jam ir lietuviško meno mylėtojai paveikslų tematika neturėtų būti tautinės dvasios reiškiu. Ką dailininkas nevaizduotų, jo pareiga yra išlaikyti savo stiliaus dorovę. Ten, kur jisai lieka ištikimas sau, kur jis nesimuliuoja, tenai jo tautiškumas ir praskamba visu grynumu. Šia prasme Adomo Galdiko paroda Feigl galerijoje yra aukšto lygio, įtikinantis pasirodymas.

E. Čekienė

Galutiniai paruoštos padangos išimamos iš formų ir siunčiamos pakavimo skyriui.

Tas yra labai svarbu, kai norima uždėti ant senos padangos naują paviršių. Paprastai padanga "užauga" nuo 1/2% iki 2% ar daugiau.

Išdžiovinoti siūlai eina per pilno valcus, kur iš abiejų pusių ant siūlų uždedamas plonas sluoksnis gumos. Siūlų ir gumos storumas yra matuojamas Beta spindulių pagalba. Pats siūlų parengimas ir padengimas guma eina nepaprastu greičiu—iki 50-60 jardų per minutę.

Visas šitas darbas yra kontroliuojamas iš vienos vietos, kur prityręs darbininkas seka šviesos signalus ir kitus instrumentus. Tokiu būdu yra užtikrinamas geras veikimas visos siūlų parengimo mašinos, kuri kainuoja virš vieno milijono dolerių. Kaip jau anksčiau buvo minėta, padangos stiprumas priklauso nuo siūlų tvirtumo. Tačiau to negana, nes reikia siūlus tinkamai panaudoti pačioje padangos statyboje. Padengti guma siūlai yra supiaustomi į tokio dydžio gabalus, kokie naudojami padangos gamyboje. Pats piaustymas atliekamas nustatytu kampu, kuris keičiasi pagal padangą, tačiau dažniausiai svyruoja tarp 30-40°. Dedant klotus įvairiomis kryptimis gaunasi padangos stiprumas, kuris yra apie keturis kartus didesnis, negu reikalaujama.

Be pagrindinių padangos klotų, dar yra taip vadinami "breaker". Jie yra tarp pagrindinių siūlų klotų ir padangos paviršiaus. Jų paskirtis yra sumažinti siūlų trintį į gumos paviršių. Jei kas dėl idomumo norėtų žinoti, kiek siūlų sunaudojama, tai galima duoti tokį pavyzdį: vidutinės sunkvežimio padangos statyboje yra sunaudojama apie 19,5 mylios siūlų, kuriuos paverstus į kilimą, būtų galima iškloti du didelius kambarius.

Be gumos ir siūlų, dar yra trečia padangos dalis—viela. Vėlos žiedai (beads), įtvirtinti padangos pakraščiuose, padangą laiko ant ratlankio (rim). Keleivinių mašinų padangos turi po vieną žiedą abiejuose padangos kraštuose. Sunkvežiminių ir autobusų padangos turi po du žiedus. Didesnės padangos turi po 3 ar 4 žiedus. Vidutinio sunkvežimio padangoje yra apie 925 pėdos vielos.

Viela yra padengta bronzos arba varu, nes prie paprastos vielos guma nelimpa. Daromi įvairiausi bandymai surasti priemones, kaip panaudoti paprastą vielą. Nuo trijų iki dešimties vietų paskirai suvyniojama į gumą ir tuo būdu padaromas guma padengtas žiedas. Kai kas klausia, kodėl reikalinga naudoti paskiras plonas vielas, vietoje panaudojus vieną storą. Stora viela neturi pakankamai lankstumo, kuris reikalingas, padangą nuimant ir uždedant.

Kiekvienas guma padengtų vielų pluoštas yra suvyniojamas į gumą padengtą medžiagą. Šis jau vyniojamas į didesnę medžiagos gabalą, pridedant gumos trikam-

pį. Taip vadinama bead yra dedama į padangą, kur ne tik laiko padangą ant ratlankio, bet kartu priduoja padangos šonams reikiama stangrumo, kad lankstymais nebūtų centralizuotas prie pat padangos krašto.

Parengus gumą, siūlus ir vielą, prasideda pats padangos gaminimas. Padanga yra daroma ant besisukančios geležinės statinaitės (drum). Pradžioje yra uždedamas plonas gumos sluoksnis, kuris padangai sudaro lyg ir ir pamušalą. Toliau dedamas pirmasis siūlų klotas. Jį seka antrasis, kurio siūlai eina priešinga kryptimi.

Abu klotai rūpestingai suspaudžiami, kad tarpe neliktų oro. Audeklo kraštai įlenkiami į statinaitės vidų. Iš abiejų galų uždedami vielos žiedai. Po to pirmųjų klotų medžiagos galai užlenkiami į viršų ir taip pritvirtinami vielos žiedai.

Po to seka kiti du siūlų klotai, gumos gabalai iš kurių sudarys padangos šonai (sidewall). Jei norima padaryti padangas baltais šonais, tai dar uždedama baltos gumos juosta. Paskiausiai uždedama guma, iš kurios susformuotas padangos paviršius. Trečio ir ketvirtio klotų kraštai įlenkiami į statinaitės vidų ir taip atbaigiama padangos statyba. Pileninė statinaitė automatiškai suglaudžiama, ir padanga, kuri yra daugiau panaši į statinaitę negu į padangą, nuimama. Pabarščius silikatais, padanga padedama susistovėti. Po kurio laiko ši "žalia" pa-

Virš 2,000 amerikiečių dalyvavo Kalifornijos respublikonų delegacijos Kongrese pirminko Glenard P. Lipscomb pagerbime, kuris įvyko balandžio 14 d. Los Angeles Breakfast Club patalpose. Savo kalboje kongresmanas Glen Lipscomb kėlė Lietuvos vadavimo reikalą. Filmų aktorius George Murphy, kuris vadovavo programai, sužavėtas lietuvių tautiniais šokiais, šokėjomis bei šokėjais, kvietė visus dalyvius pasimelsti už kenčiančią Lietuvą. Nuotraukoje iš kairės dešinė: Onutė Sumantaitė, Birutė Reivydytė, Vanda Skistimaitė, Birutė Lembergaitė, Los Angeles County Republican Assembly vicepirminkas Leonardas Valiukas, kongresmanas Glen Lipscomb, Nida Balsytė, Vida Mikuckytė ir Ina Stadalnikaitė. Tautinių šokių grupė, vad. L. Reivido, pagerbimo programoje pašoko Mafiną ir Lencigėlį.

danga siunčiama į "kepimo" skyrių, kur, įdėjus į formas, naujoji aukštą spaudimą ir temperatūrą guma suminkštėja. Padangos kaitinimas užtrunka nuo 15 minučių iki 10 valandų, priklauso nuo padangos dydžio. Išėjus padangą iš formos, tuoj pripučiama oro ir leidžiama at-

tausti ore arba šalto vandens duše.

Atvėsintos padangos siunčiamos į galutinio atbaigimo skyrių. Čia visi gumos nelygumai pašalinami, balti šonai nuvalomi, ir padanga išbalansuojama. Atidžiai patikrinus, balti padangos šonai padengiami specialiu vašku ir pati padanga nudažoma juodais dažais. Tada padanga išdžiovinama infra raudonų spindulių pagalba ir suvyniojama į specialų popierių. Taip atbaigtos padangos siunčiamos į centrinis ir rajoninius sandėlius. Nuo čia prasideda padangos kelias pas pirkėją, kuris pritraukiamas skambiais, nors kartais mažai tikrovės turinčiais skelbimais, filmomis bei laiškais.

Pirkėjas privalo išsidėmėti vieną dalyką, kad kartais pasitaiko, jog brangi prekė nebūna tokia gera, kaip buvo tikėtasi. Tačiau visuomet yra tikra, jog pigi prekė yra neverta savo skelbimų. Pigiai pirkęs padangą, automobilistas rizikuoja susilaukti ne tik nemalonumų, bet ir rimtai stato savo ir bendrakaivių gyvybę į pavojų.

Šiandien vidutinio gerumo keturties padangos kainuoja apie 100-150 dolerių. Labai geros kainuoja apie 200 dolerių. Taip vadinamos "premium" padangos kainuoja iki 300 dolerių ir daugiau. Tačiau pastarosios yra daugiau prabangos dalykas, negu būtinumo.

Baigiant norisi trumpai susumuoti, kas buvo pasakyta anksčiau. Paprastai kiekviena padanga atrodo tokia pat ir iš paviršiaus mažai kuo skiriasi. Tačiau iš arčiau susipažinus su padangų gamyba, atsiveria visai nežinomi padangos gamybos užkulisiai. Padanga daugiau atrodo žmogaus genijaus kūrinys, negu paprastos gumos gabalas.

Tačiau tik labai retas automobilistas žino kiek daugiau apie padangas. Todėl nenuostabu, kad padangų prekyboje vyksta visoki apgaulingi skelbimai ir pardavimai. Tuo yra susirūpinusi ir federalinė valdžia. Tačiau yra sunku viską iširti ir, iki patys pirkėjai nebus susipažinę su padangų gamybos pagrindiniais dėsniais bei terminologija, tol kiekvienas apsukresnis pardavėjas galės menkavertę padangą parduoti, kaip pirmos eilės padangą, žinoma, už ją paimdamas atitinkamą sumą.

Balandžio 10 d. Buenos Aires, Argentinoje, mirusio gen. Teodoro Dankanto palaikai lietuvių bažnyčioje gėdulingų mišių metu. Garbės sargyboje prie karsto skautai ir buvusieji kariai. Karsto kairėje: R. Vedegys, St. Mikėlonis, R. Cibavičius, ir dešinėje: V. Rastauskas, J. Balčiūnas, ir V. Cibavičius. L. Kančausko nuotrauka

UŽ MODERNIĄ VADOVYBĘ

IŠRINK

Ray T.

MILLER, Jr.

COUNTY COMMISSIONER

TAKSŲ PINIGAI TIK-RAI LIKS NAMIE

Jei jis, kaip atstovas balsuos prieš visus naujus taksus

Balsuok už County Commissioner

X RAY T. MILLER, Jr.

DEMOCRATIC PRIMARIES, TUESDAY, MAY 3rd

Stroh's alus yra labiau gaivinantis... tam yra 4 geros priežastys

Visi trys viršuje minėti mišiniai įeina į Stroh's alaus virimą. Duoti patį geriausią skonį Stroh's yra ugnim verdamas prie 2000 laipsnių. Ugnies virimas padaro Stroh's lengvesnį, švelnesnį. Įsitikinkite patys. Prašykite Amerikoje vienintelį ugnim verdamą alų šiandien!

Jums patiks

Stroh's

šviesesnis

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

PASINAUDOKITE PATIKIMU, KRUOPŠČIU IR GREITU FIRMOS PATARNAVIMU SIUNTINIAI SIUNČIAMAI Į SOVIETŲ RUSIJĄ,

Lietuvą, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

Licensed by USSR

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

MŪSŲ SKYRIAI

2134 W. Chicago Ave.
CHICAGO 22, ILL.
Tel. Dickens 2-82323216 Sunset Blvd.
LOS ANGELES 26, Cal.
Tel. NORMandy 5-9887141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-743039 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARket 2-2877132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawK 2874359 W. Broadway
S. BOSTON 27, Mass
Tel. AN 8-504011339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas mityt normas ir patarnavimus. Atsiminkite, kad mes esame specialistai, kas liečia siuntinių persiuntimą.

MAŽAM ŠUNIUKUI UODEGĖLĘ PAKĖLUS...

(Atkelta iš 3 psl.)

pareigas eina jau aštuntą kartą skyriaus vienuolikos metų gyvenime, ir šiuo metu turėtų būti skaitomas pagrindinių vietinės veiklos "stumiklio bei traukiklio". Drauge perrinktas išdėninkas N. Čerekas yra kitas valdybų veteranas, kai tuo tarpu sekretorius M. Biliūnas ir L. B-nės reikalams išdėninkas K. Lopas šiame "biznyje" yra naujesni. (BALF ir LB skyriai "naudojasi" ta pačia valdyba ekonominiais sumetimais: dviems valdyboms žmonių nepakanka.)

Vadovų energija ir užsidegimas geras dalykas. Tačiau tas užsidegimas nei pelei ūsų nenušvilina ten, kur esama organizuoto partinio susiskaldymo. Jotrikumas čia (tebus Viešpačiui garbės!) yra kitas teigiamas reiškinys. Gal tik todėl, žinoma, jog tiesiog nėra iš ko besusiskaldyti. Todėl stamfordiškai neišgali du ar tris atskirus Vasario 16-tos minėjimus suruošti. Bepiga tokiai Chicagui...

Ką svarbesnio planuojant BALF 36 skyriaus kūrėjas S. Cibulskas nepamiršta įspėti: "Jeigu norite, kad kas nors išeitų, turite pas kiekvieną namuose apsilankyti..." Jis, atrodo, žino, ką šneka, nes jam pirmininkaujant saujelė Stamfordo senųjų lietuvių sumušė krūvą rekordų tremtinių atgabenime. Šiuo metu S. Cibulskas yra BALF revizijos komisijos pirmininkas, su nariais A. Stadalninku ir Z. Steponavičium, tačiau senųjų lietuvių asmeninio ryšio politika BALF'e vis dar vyrauja ir, kai panaudojama, atneša gero derliaus.

Ypač pabrėžtina, jog stamfordiškai griežtai skiria tautinės dvasios bei lietuviybės išlaikymą nuo lėšų telkimo. Dauguma patartų tai padaryti ir mūsų "didiesiems". Paprotį rinkti aukas salėje tutinų švenčių minėjimo metu nekurię čia lygi-

na su masiniu avių kirpimu vidury turgavietės kermošiaus metu. Ir avelėms ir kirpėjams geriau, jeigu ta nors ir būtina ruošia atliekama aptogesniu laiku ir nuošalėsnėje bei tylėsnėje vietoje: vilna kuokštais neišsikarpo ir, manytumei vešliau atauga...

Tikriausiai yra ir daugiau mažų vietovių atliekančių darbų, į kuriuos atkreiptina visų dėmesys, ir naudojančių metodus bei puoselėjančių mintis, iš kurių net viską žina (ir nepakeičiam!) vadovai dar pasimokyti galėtų. Tačiau, mažos vietovės reikalingos daugiau reklamos mūsų spaudoje, jei nori, kad jų patyrimai bei nuomonė

susilauktų dėmesio. Tuo tarpu mūsų "didieji" yra užkariavę lietuviškąją "Madison Avenue". Jeigu mažos vietovės, kaip Stamford, pavyzdžiui, grupelė lietuvių jau aštunti metai neleidžia iširti Vasario 16-tos Giminaičių rėmėjų būreliui--tai natūralu, kadangi jie ir savo draugus švenčių metu atvirukais pasveikina... O jeigu didelė vietovė kas nors sutingsta atvirukus rašyti ir vietoj to skiria pinigų lietuviškai gimnazijai--mūsų spaudai tai didelė naujiena. Arba vėl: kai skaitai apyskaitoje, jog Connecticut valstijoje vienos rinktiavos metu surinkta \$172 L. N. Fondui, galvoji, kad netaip jaulabai daug, ypač atsimenant keletą stambių

lietuviškų miestų. Tačiau iš "slaptų šaltinių" patyrimas, jog net \$95 tos sumos yra klė iš mažos Stamfordo kišenės, paprastam žmogui tokia apyskaita visai nepaprastai atrodo. Vienok "centrams", manytum, tai visai įprastas reiškinys: duodami apyskaitą visuomenei, jie ramiausiai prideda mažumos surinktą daugumą prie daugumos surinktos mažumos. Nei nemirktelėję! Gal bijosi daugumos švenčiausius jausmus įžeisti, o gal nenori prisipažinti, jog kas nors gali būti netvarkoje su jų naudojamais metodais.

Tad gal būtų pravartu, jei tie toli nuo redakcijų gyveną viso pasaulio nuošalaičiai ir "palaimintieji mažutėliai" nebūtų per daug kuklūs ir supažindintų kitus tautiečius su savo atsidimais, kai jų esama. Ir gal gerai padarytų ne tik aukų rinkėjai, bet ir mūsų spaudos žmonės paėjędami net kiek užžėlusiais takeliais ir pasibelsdami į nuošalesnes duris.

Mat retkarčiais verta ir mažam šuniukui uodegėlę pakelti: gal jis dolerį paspaudęs laiko...

IŠRINKIT

STATE SENATOR

JULIUS J. PETRASH

County Commissioner

DEMOKRATŲ SĄRAŠE GEGUŽĖS 3 D., 1960

Turi patyrimo ir pasiruošęs šiam atsakingam darbui geriausiai atlikti pareigas.

Balsuokit už PETRASH į County Commissioner

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą.

KERELIS BROS.
CONSTRUCTION CO.

STATOME IVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

ELECT

WILLIAM J. McCRONE

CANDIDATE FOR
STATE REPRESENTATIVE
REPUBLICAN PRIMARY MAY 3, 1960

HAS THE QUALIFICATIONS AND THE ABILITY
TO SERVE THE PEOPLE OF CUYAHOGA
COUNTY

Eagle Stamps yra didelis sutaupymas

the **MAY** cos **(2) BASEMENT** stores

PAVASARIO IŠPARDAVIMAS

SKALBIAMAS KARTŪNAS

- Drip Dry Printed Cottons
- Printed Sheers
- Pajama Stripe Broadcloths
- High Style Printed Cottons

- 80 Square Printed Percalés
- Printed Shirts
- Printed Plisses
- Solid Color Cottons

28^c
yd.

Ir dar... Daug, daug kitų gražių kartūnų... Pasiskubinkite ir įsigykite savo dalį dabar! Jūs rasite tūkstančius jardų kartūninių medžiagų kiekvienam siuvinimo reikalui. Ilgiai nuo 1 iki 8 jardų.

Tūkstančiai jardų!

The May Co's Basement Yard Goods Department, Downtown and On the Heights

Geriausieji Nylons

Raštai, lygūs, velveray, gražios spalvos ir stiliai. Mūsų žemiausia kaina.

58^c
yd.

Pinwale kartūnas

Raštai, lygūs... atrodo, kaip corduroy. Niekad anksčiau tokia žema kaina.

35^c
yd.

Gražūs, madingi rayons

Gražūs, madingi rayons šventadieniniai ir kostiuminiai rayons raštuoti ir lygių spalvų. Dabar įkainuoti jums sutaupyti.

38^c
vd.

The May Co.'s Basement Yard Goods Dept., Downtown and On the Heights

**Jaunieji dainininkai,
smuikininkai ir
baleto šokėjai !**

Varžyboms reikia įsiregistruoti iki balandžio 30 d.

Jaunųjų dainininkų, smuikininkų ir baleto šokėjų, gyvenančių JAV ir Kanadoje, varžybos įvyksta gegužės mėn. 14 d., Clevelande, Slovenian Auditorium. Kviečiami dalyvauti mergaitės ir vyrai, nevyresni kaip 28 m. amžiaus.

Šių trijų šakų varžybų nugalėtojams paskirta trys pirmosios (po \$200.00) ir trys antrosios (po \$100.00) premijos. Taigi iš viso premijoms paskirta \$900.00.

Varžyboms reikia įsiregistruoti iki balandžio 30 d. pranešant Dirvą, kur mokosi, kiek turi metų, ir atsiųsti fotografiją, tinkančią laikraščiu. Užsiregistravusieji tuoj gaus platesnius varžybų pranešimus.

Mes kviečiame jaunuosius šių šakų menininkų varžybų nepraleisti, dalyvauti ir laimėti. Drauge prašome jų tėvus ar globėjus paraginti, kad varžyboms laiku įsiregistruotų.

Varžybų sprendėjais bus pakviesti tų meno šakų specialistai, o drauge savo nuomonę turės teisę balsuodami pasakyti ir visi varžybų koncerto dalyviai.

V. RICKUS

PAINTING-DECORATING INC.

RESIDENCINIS IR KOMERCINIS DAŽYMAS

Korporacija turi pilnus apdraudimus. Įkainavimai nemokami. Klientų patogumui turime taip pat specialistus medžio, tinko ir kitiems namų remonto darbams.

Dabar jau yra pats laikas tartis dėl pavasario darbų.

Telefonuokite: PO 1-6035

658 E. 162 St., Cleveland, Ohio

20 metų tos srities
praktika

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE

CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti..... Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:..... Name

No. Street City State

Grandinėlės koncerte, įvykusiame praėjusį sekmadienį Slovenian Auditorium, dideliu dėmesiu sekė gausus clevelandiečių būrys. Tautinių šokių pynėje pasirodė ir pats Grandinėlės vadovas Liudas Sagys, matomas antroje nuotraukoje, tarp spalvingai pasipuošusių šokėjų.

V. Plodžinsko nuotraukos

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Dirvos rengiamo jaunųjų menininkų konkurso koncerto pirmaisiais rėmėjais jau įsijungė: inž. A. Silvestravičius, Dr. Jonas Sukarevičius, Antanas Garbus, adv. Julius Smetona ir Steponas Nasvytis. Visa eilė clevelandiečių jau nusipirko bilietus, kad garantuotai turėtų geresnes vietas. Rengėjai tiki, kad šiuo

gražiu pirmųjų pavyzdžių paseks ir kiti, kurie padės įvykdyti šį gražų sumanymą.

• Grandinėlės koncerte, kurį rengė jungtinės jėgos — Lituanus žurnalui remti komitetas ir Grandinėlės šokėjų narių komitetas, buvo susirinkę virš 500 svečių. Buvo labai daug jaunimo, matėsi ir eilė amerikiečių.

Programa praėjo labai gražiai pasisekimo. Tautiniai šokiai, sujungti į darnią pynę, buvo praversti labai didele sparta ir sudarė patrauklų lietuviško baleto vaizdą. Svečiai negailėjo

vertų ovacijų, ypač Grandinėlės vadovui L. Sagiui už labai didelį darbą.

Ateinantį savaitgalį Grandinėlė koncertuoja Detroito. Po to vyks į Kanadą atlikti programos rengiamose Joninėse.

• Ateitininkų auksinis jubiliejus Clevelande švenčiamas ateinantį šeštadienį ir sekmadienį. Šeštadienį, bal. 30 d., 7 val. vakare įvyksta religinio susitelkimo valanda šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Sekmadienį, gegužės 1 d., 10:30 val. pamaldos, 4 val. vieša akademija lietuvių salėje. Kalba Ateitininkų Federacijos vadovas S. Sužiedėlis. 7 val. vak. toje pat salėje koncertas ir vaišės. Meninę programą atlieka solistė D. Stankaitytė ir poetas Kazys Bradūnas.

RAY T. MILLER JR.

Ohio valstijos senatorius, kandidatuoja į County Commissioner vietą, demokratų sąraše. Jis yra buvęs du terminus Ohio valstijos atstovas ir turi geriausius davinius. Jo politika visad buvo tokia, kad gyventojų uždirbtas pinigas liktų jo namuose, kad mažiausiai reikėtų išleisti mokesčiams.

Ray T. Miller, mano, kad tokia jo politiką parems balsuotojai ir jį išrinktų numatyti County Commissioner vietai. (sk)

PERRINKIT HENRY W. SPEETH

Henry W. Speeth, County Commissioner, kandidatuoja perrinkimui tai pačiai vietai. Iš esančių trijų apskrities komisierių yra ilgiausiai toje srityje dirbęs ir turi didžiausią patyrimą. Ir dabar jis yra pirmininko poste.

H. W. Speeth yra gimęs Clevelande iš emigrantų tėvų. Čia yra baigęs vidurinius ir aukštųjų teisės mokslus. Teisę pradėjo praktikuoti nuo 1930 metų. Ejes įvairias atsakingas pareigas, miesto taryboje buvęs vadovu, daug pasidaravęs per-

planuojant Clevelando miestą. 1954 m. lankėsi Vokietijoje ir gerai susipažino su panašiu darbu. Ir per 11 metų kai jis yra County Commissioner turi pačius geriausius davinius. Viso apskrities reikalus geriausiai pažįsta ir todėl rinkėjai, už jį balsuodami, tuos reikalus vėl atiduos jį labai patikimas rankas. (sk)

FRANK R. POKORNY

kandidatuoja į County recorder vietą. Yra kilęs iš imigrantų tėvų. Ketvirtus metus gerai reiškiasi, kaip Ohio valstijos atstovas. Yra baigęs John Carroll Universitetą ir John Marshall

Law School. Yra vedęs ir turi tris vaikus.

Būdamas Ohio valstijos atstovas, įvairiose komisijose eina atsakingas pareigas, paskutiniu metu daugiausia rūpindamasis viešųjų patarnavimų pagerinimu.

Kandidatuojančiam darbui yra gerai pasiruošęs ir vertas rinkėjų paramos. (sk)

WILLIAM J. MCCRONE

kandidatas į Ohio valstijos atstovus, respublikonų sąrašuose. Gimęs 1933 metais. Mokslus ėjęs St. Ignatius pradžios mokykloje, John Carroll Universitete ir St. Louis School of Law. Visus mokslus baigė aukščiausiais pa-

žymiais. Kaip gabus ir darbštus studentas yra gavęs eilę stipendijų.

Dabar, mokslus baigęs, aktyviai reiškiasi daugelyje organizacijų. Tris metus buvo Clevelando dioclezijos katalikiškojo jaunimo pirmininkas, Knights of Columbus vienas iš aktyviausių veikėjų.

Dabar Clevelande, Westgate Bldg. namuose turi savo teisės ofisą. (sk)

• Nebrangiai išnuomojamas, vienai moteriai, trijų kambarių butas su baldais. Skambinti HE 1-3236.

(51)

RENKAME J. MULL - MULIOLĮ

OHIO VALSTIJOS ATSTOVUS

Dažnai sielojamės, kad neturime lietuvių senatorių, kongreso atstovų, neturime jų ir kitose įtakingose vietose valstijų, apskričių ir miestų administracijoje. O neturime jų todėl, kad nepajėgiame toms vietoms išsiauginti populiarių kandidatų, už kuriuos mes patys vieningai balsuotume ir kitataučiai juos paremtų.

Dabar atėjęs laikas ne tuos skundus kartoti, bet visas savo turimas jėgas sutelkti ir į tas atsakingas vietas veržtis. Mūsų ne taip jau mažai, o turime gražius būrius išmoksintų ir mokslus tebeinančių, turime visoms sritims pasiruošusių savo žmonių, tik dabar reikia suorganizuoti tokią talką, kuri jiems tas atsakingas vietas padėtų laimėti. Šiais metais laimėti vieną, kad kitais metais laimėtume dvi ar daugiau.

Laimingu atveju į Ohio valstijos atstovus turime labai rimtą kandidatą — sąžiningą savo profesijos darbininką, Amerikos armijos pulkininką, kompetentingą visuomenininką bei valstybininką, pavyzdinę šeimos tėvą, taktišką žmogų ir gerą lietuvių J. Mull-Muliolį. Pirminiai rinkimai įvyksta gegužės 3 d. Tą dieną bus ir mūsų, lietuvių pirminiai egzaminai. O juos būtina išlaikyti ir J. Mull-Muliolio kandidatūrą pravesiti rudenį įvykstantiems rinkimams.

Taip pat laimingu atveju J. Mull-Muliolio kandidatūrą remti susidarė visas lietuvių organizacijos ir visokius mūsų įsitikinimus jungiantis komitetas. Tai jau labai geras ženklas, kad ne tik šį kartą, bet ir ateity, jei taip tvarkysimės, galime tikėtis pergalės.

Mes, kurie sudarome to komiteto branduolį, ir kviečiame visus lietuvius už J. Mull-Muliolį gegužės 3 d. balsuoti. Ir ne tik patiems balsuoti, bet savo kaimynus, bendradarbius įstaigose ir įmonėse raginti, kad jo kandidatūrą remtų. Labai kviečiame šiuo reikalu visiems taip padirbėti, lyg patys į tą vietą būtume renkami. O J. Mull-Mulioliui laimėjus būsim visi laimėję, būsim įtakingesni, galį daugiau padėti lietuviams ir Lietuvai.

Victor Banionis
Stasys Barzdukas
Vladas Čyvas
Algimantas Dailidė
Jonas Daugėla
John DeRither
Balys Gaidžiūnas

Kazys Gaižutis
Frank O'Bell
Dr. Vl. Ramanauskas
Vacys Rociūnas
Povilas Šukis
Pijus Žiūrys

IŠRINK FRANK R. POKORNY

County Recorder

Remiamas:

- CITIZENS LEAGUE
- CLEVELAND PRESS

X FRANK R. POKORNY

DEMOCRATIC PRIMARIES
MAY 3rd

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

carry your load —

NOT AN OVERLOAD!

Balsuok PRIEŠ Ne-būtinus naujus taksus siūlumus Cleveland's School Board!

KAM APDĖTI JŪSŲ NAMUS IR ŠEIMĄ NAUJAIS DIDELIAIS MOKESČIAIS, JEI IR TAIP YRA TUŠČIŲ KLASIŲ VIETŲ CLEVELANDE!

Balsuok PRIEŠ The School Levies!

CLEVELAND FEDERATION OF
REALTY INTERESTS
Henry DuLaurence, President

APARTMENT AND HOME OWNER'S
ASSOCIATION
Karl Duldner, Exec. Sec'y

DIRVA

Nr. 49

1960 m. balandžio 27 d.

KAS IR KUR?

• Vidurinių vakarų santariečiai balandžio 30 — gegužės 1 d.d. ruošia studijų dienas Lakeside viloje (pas p.p. Čėsnas — Mildažius) Beverly Shores. Programoje dalyvauja dr. Edvardas Kaminskas, Liūtas Mockūnas, Rūta Čeputytė ir kiti. Studijų dienų pradžia balandžio 30 d. (šeštadienį) 11 val. ryto. Laukiama santariečių iš Urbanos, Chicago, Detroito ir Clevelando.

• "Metmenų" žurnalo antrojo numerio pasirodymo proga Chicagoje ruošiamas kultūrinis vakaras.

Programoje savo kūryba skaitys poetė Liūnė Suteima, dailininkas Adolfas Veleška kalbės apie "Generacijas lietuvių dailėje" ir "Metmenų" redaktorius Vytautas Kavolis apie "Intelektualines lietuvių generacijas".

Vakaras įvyks balandžio 29 d. (penktadienį) 7:30 val. vakare Balio Pakšto svetainėje, 3800 South California Avenue.

• Suomijos spaudoje, ypač dienraštyje Helsingin Sanomat, dažnai rašoma apie Lietuvą, jos veikėjus, duodama žinių iš lietuvių veiklos įvairiuose pasaulio kraštuose. Paskutiniuose numeriuose buvo prisiminti gen. Pečiūlonis ir pulk. Musteikis.

• Vytauto Sauliaus išleistas "Knygų Lentynos" Nr. 2 jau pasiūstas prenumeratoriams ir spaudai. Jame paskelbta visa 1958 metų knygų bibliografija, 1959 m. b-jos papildymai ir kt. Biuletenis pasirodo laiku, kas du mėnesiai. Lygiai taip pat, kaip ir seniau, kai dar buvo Vilties spaustuveje renkamas ir spausdinamas.

• Arvydas Klierė susižiedavo su Birute Ulėnaite — New York City Coll. studente.

A. Klierė ruošiasi elektros inžinerijos daktarui Michigan State University, East Lansing, Mich.

• Danutė Strimavičiūtė, iš Springdale, Conn., studijuoja humanitarinius mokslus University of Connecticut, Stamforde, Conn.

• Arch. dr. A. Kulpavičius su žmona dail. Nora Norvaišaitė, gyvenantieji Kanadoje, išvyko 6 mėnesių kelionei į Europą. Arch. A. Kulpavičius jau yra Kanadoje pastatęs keturias katalikų bažnyčias ir daug kitų pastatų.

• Vladas Venckus, iš Venezuelos, mokėdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

• St. Jūrūnas, iš Chicago, mokėdamas prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

CARE VEIKLA BAIGIAMA

Ši organizacija po karo buvo pirmutinė ir didžiausia per paskutinius 15 metų. Ji yra suteikusi įvairių gėrybių pagalbos reikalingiems už \$82,400,860.00.

Nuo jos įsikūrimo dienos vienas iš jos direktorių yra kan. dr. J. B. Končius, kurio rūpesčiu iš CARE pagalbos gavo Vasario 16 gimnazija — knygų, fizikos kabineto įrengimus, maitos, rūbų ir kt. — atskiros lietuvių šeimos Vak. Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje, bei lietuviškos įstaigos, Proporcinaigai, Lietuviai iš CARE yra gavę daugiausia pagalbos.

Po birželio 30 d. CARE turės dar savo misiją Vakaruose. Numato praplėsti veiklą Lenkijoje ir toliau tęsti pagalbą kituose kraštuose.

Vak. Vokietijoje veiklą sustabdo todėl, kad ji jau ekonomiškai sustiprėjo ir patys vokiečiai jau yra iš CARE nupirkę siuntinių už 550,000.00 dolerių.

PAIEŠKOMI

Alenckas, Antanas, Juozas, ir Vincentas, Jurgio ir Elzbietos sūnūs.

Čekanauskienė — Aleknavičiūtė, Ona, Liudviko dukrė.

Danėnas, Antanas ir Danėnaitė-Drumstienė, Anastazija, Stasio vaikai, ir Drumsta, Motiejus.

Dilbaitė, Otilija, mokytojavusi Zarasų apylinkėje.

Drumstienė-Danėnaitė, Anastazija, Drumsta, Motiejus, ir Danėnas, Antanas

Jančauskienė-Nakvasaitė, Ona Jankauskienė — Ambraziūnaitė, Juzefa, Simono ir Elzbietos dukrė

Kasparavičius, Kazys, gimęs 1918 m. Amerikoje Kletke-Kinderytė, Valerija, Vinco dukrė, ir vyras Albertas Kovas, Jonas, iš Lieplaukės, Telšių apsk.

Meiliūnas, Jonas ir Petras, Simo sūnūs.

Ozutionė-Chachlauskaitė, Palionija, ir jos sesuo Rimkienė, Stefanija, Antano dukterys, iš Josvainių m.

Povilionis, Kajetonas, Jono sūnus, ir jo sūnus Edvardas, gyveno Cleveland, Ohio, 1436 Russell Rd.

Rimkienė — Chachlauskaitė, Stefanija, ir jos sesuo Ozutionė, Palionija, Antano dukterys, iš Josvainių m.

Ropius, Norbertas, Petro ir Marijonos sūnus, Kaleniškės km., Dūkšto val., Zarasų apsk.

Sieg, Heinrich, ir jo seserys Anni ir Maria, gyvenę Klaipėdoje

Steponavičius, Benediktas, Mato ir Domicelės sūnus, iš Anykščių m., Utenos ap.

Taraškevičius, Albertas, gimęs Kutiškėse 1902 m. balandžio 13 d.

Vaičiūnas (White), Andrius, Juozo sūnus, gyveno Springfield, Illinois

Valinčius, Vincas, iš Buleviznos.

Varneckas, Matas, Mato sūnus, išvežtas iš Aleksoto 1944 m. Vyšniauskas, Vincas, iš Aleksandravkos.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N.Y.

Bostono tautinių šokių grupė, ruošia naujus šokius Amerikos tautiniam festivaliui, Washington, Priešakyje iš kairės, Vaidotas Vakauzas, Glorija Razvadauskaitė, Herkulis Strolia, ir Rūta Matjuskaitė.

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

Tautvydas Šležas ir Edvardas Budginas, abu Bostono Universiteto studentai, Massachusetts valstybės futbolo lygos išrinkti "All Star Team" žaidėjais.

Bostono lietuvių piliečių draugijos namo trečiame aukšte jau baigiama įrengti moderniška salė, talpinanti apie 400 asmenų. Tokio dydžio salės jau buvo seniai pasigendama, nes visos turimos lietuvių patalpos yra per ankštos didesniems šokiams, baliams, ir mažesnio masto koncertams bei vaidinimams, Balfas jau užsisakė šią puikią salę ateinančiam banketui.

Birželio 3, 4, ir 5 d., Washington D.C., įvyksta Amerikos tautinis festivalis, kur tarp keliasdešimt tautų, dalyvaus ir lietuviai. Šiais metais garbė atstovauti Lietuvai atiteko Bostono tautinių šokių grupei, vadovaujanti Ivaškienei. Ką jaunieji šokėjai paruosė Washingtonui, Bostono ir apylinkių lietuvių neužilgo turės progos patys pamatyti.

Sekmadienį, gegužės 8 d., South Boston High salėje mūsiškių grupė pakvietusi net tautinių sambūrių, rengia liaudies šokių bei muzikos popietę. Spalvinguose rūbuose pasirodys švedai, ukrainiečiai, lenkai, anglai, žydai, latviai, škotai, armėnai, pietų amerikiečiai, airiai, arabai, ir, žinoma, patys šeiminkai.

Proga pamatyti tokia įdomią programą pasitaiko retai, todėl ir salės būna tada perpildytos, bei sėdimų vietų neužtenka. Norint užsitikrinti sau vietą, partartina įsigyti bilietus iš anksto pas A. Barūnaitę, N. Razvadauskaitę, B. Banaitį, arba Lithuanian Furniture kompanijoje. Visos pajamos skiriamos kelionės išlaidoms į Washingtoną padengti. Programos pradžia 15:00 val.

Irenai Jarušauskaitei, balandžio 14 d. padaryta kojos operacija Mass. General ligoninėje. Ligonė jaučiasi gerai ir už savaitės grįš pas tėvelius į South Bostoną.

Savaitraščio "Keliųio" suakutinis banketas įvyks gegužės 1 d., 17:00 val. Bostono lietuvių piliečių draugijos salėje. Programoje dalyvaus Bostono moterų trejetukas, vad. komp. Julius Gaideilis.

Rom, Bričkus

ELIZABETH

Stellos Končienės koncertas

Am. Liet. B-nės Elizabetho apylinkė rengia dainininkės Stellos Volani-Končienės koncertą, kurio visas pelnas skiriamas Kultūros

BALTIMORE

Jungtinis Philadelphia ir Baltimorės jaunimo vakaras

Baltimorės Tautinių šokių grupė balandžio 30 d. ruošia didelį jaunimo vakarą, kurio programą išpildys Baltimorės ir Philadelphia tautinių šokių grupės ir solistai instrumentalistai.

Philadelphiačiai išpildys:

Tautinius šokius — Sadutė, Kubilas, Lenciugelis, sukčius. Šokiams vadovauja P. Karaliūnienė.

Instrumentai solo — Brigita Pompolytė — smuikas, Irma Banevičiūtė ir Br. Ba-

nevičiūtė — smuikų duetas, Anelė Kaulinytė — pianinas.

Baltimoriečiai išpildys:

Tautinius šokius — Blezingėlė, Oželis, Malūnas. Šokiams vadovauja B. Brazauskas. Evelina Wiszinskaitė — akordeonas solo.

Vakaro vedėjas Matas Brazauskas.

Vakaras įvyks Baltimorės Lietuvių Svetainės didžiojoje salėje, 851 Hollins g-vė, 7 val. 30 min. vakare.

Baltimorės Tautinių šokių Grupė yra pasižymėjusi daug kartų dalyvavo Tautų Festivalyje Baltimorėje ir gavo pirmus prizus, Washington ir kt. stipri ir Philadelphiajos grupė. Vakaras bus labai įdomus.

Gros padidintas J. Lekavičiaus orkestras, turtingas bufetas. Baltimoriečiai, philadelphiačiai ir washingtoniečiai kviečiami ko skaitlingiausia atsilankyti ir paremti mūsų jaunimą. Tai bus trijų lietuvių kolonijų susitikimas.

K. P.

• Bilietai į konkursinį jaunųjų menininkų koncertą, įvykstantį gegužės 14 d. Slovenian Auditorium, jau parduodami Dirvoje. Įsigykite iš anksto, kad turėtumėte geresnę vietą.

Miami, Fla., lietuvių būrelis su amerikiečiais svečiais: Iš kairės: V. Skupeika, J. Stukas (iš Newarko, N.J.), A. Zdanis, P. Satinskas, I. Satinskienė, A. Navickaitė, Mrs. J. David, T. David, kandidatas į Floridos gubernatorių, didelis lietuvių draugas Hertz, P. Paukštys.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyrius maloniai kviečia Jus su šeima, draugais ir pažįstamais atvykti į ruošiamą

ŽIBUOKLIŲ BALIŲ

kuris įvyks

1960 m. balandžio 30 d. 8 v.v.
Midwest Hotel, Grand Ballroom,
6 N. Hamlin

Programą išpildys solistė NERIJA LINKEVIČIŪTĖ, akompanuojant prof. V. JAKUBENUI

Šokiams gros puikus orkestras. Veiks savas gėrimų bufetas.

Įėjimas su vakariene 5 dol. Studentams ir moksleiviams 3 dol.

Solistė NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

Vietos užsakomos ir pinigai sumokami iš anksto iki balandžio 28 d. imtinai šiuo adresu: Stasys Mankus, 6915 So. Artesian Ave. Chicago, Ill. Tel. PR 6-4701 nuo 7 iki 9 val. vak.

P. VAICIŪNO 5 VEIKSMŲ KOMEDIJA

"PRISIKĖLIMAS"

statoma balandžio 30 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicagoje

VAIDINS: Pr. Beinoras, St. Bernotavičius, E. Blandytė, A. Brinka, J. Cijūnienė, Al. Dikinis, E. Gepnerienė, J. Kelečius, Z. Kevalaitytė, A. Kežilienė, V. Petrauskas, N. Micius, E. Petrokaitė, O. Petravičiūtė, J. Raudonis, E. Radvila.

Režisiorius: A. RŪKAS.

Dailininkas J. ŠAPKUS.

Stato LIETUVIŲ SCENOS DARB. S-GOS CHICAGOS SKYRIUS

BILJETUS GALIMA GAUTI: "Marginiai", 2511 W. 69 St.

Karvelio Pr., 3322 S. Halsted St. Stangenbergo kraut. 1447 So. 50 Ave., Cicero.

Bilietų kainos 3 ir 2 doleriai Studentams 1 dol.

Vietos numeruotos